

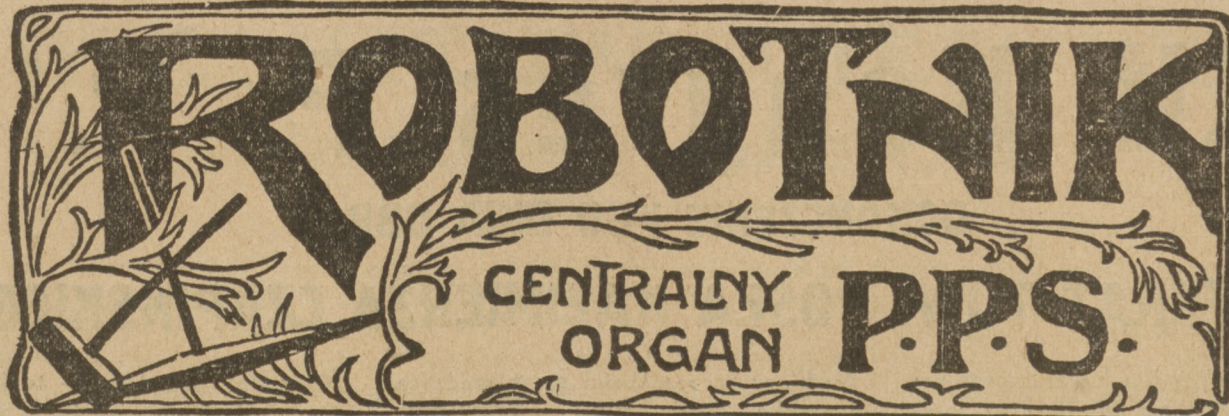
NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3 po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy
Kasa czynna od 12 do 2-iej.

Opłata pocztowa uliszczona ryczałtem

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 776-70.

DYREKCJA — tel. 720-13.

ADMINISTRACJA — tel. 313-89.

DRUKARNIA — tel. 773-43.

KONTO CZEKOWE w P. K. O. 175

CENA NUMERU 20 GROSZY

TOWARZYSZE ROBOTNICY! weźcie masowy udział w zgromadzeniach demonstracyjnych, które odbędą się w całym kraju pod hasłami: PRECZ Z WYZYSKIEM! PODNIEŚ PŁACĘ! SKRÓCIĆ DZIEŃ ROBOCZY!

PO KONGRESIE

Kongres krakowski budził zainteresowanie z dwóch względów.

Przedewszystkiem szło o stwierdzenie, jaki jest stan ducha i nastrojów w Partii, jak się przedstawia jej siła bojowa, zasób energii i woli. Kongres jest w tej mierze dobrym miernikiem i barometrem. Delegaci Kongresu są nie tylko wyrazicielami opinii i nastrojów poszczególnych okręgów i ośrodków pracy, ale też żywym świadectwem tego, co myśli i czuje klasa robotnicza na obszarze całego Państwa.

Pamiętajmy, że Kongres był pierwszym „przebiegiem sił” Partii po ciężkich przejściach okresu „brzeskiego”, po porażce wyborczej Centrolewu, że Partia żyje wciąż w „stanie wyjątkowym”. Siłą rzeczy zarówno nasi przyjaciele, jak też nasi przeciwnicy — zwłaszcza ci ostatni — musieli sobie zadać pytanie: czy P. P. S. załamano się pod ciężarem przesładowań i ucisku, czy też mimo wszystko i naprzekór wszystkiemu nadal wysoko dźwierży swój sztandar i nieugięcie dąży do swego celu?

Otóż bez najmniejszej przesady i z całą odpowiedzialnością za to, co piszemy, możemy stwierdzić, że ów „przebieg sił” — jeśli uwzględnić wszystkie nieprzyjemne dla nas okoliczności — wypadł bardzo pomyślnie. Nie było wśród uczestników Kongresu ludzi zrezygnowanych, apatycznych, pogodzonych z losem. Wręcz przeciwnie: silna mniejszość, która głosowała za poprawkami do rezolucji politycznej CKW., jest wyrazem nie tylko różnic w ocenie taktyki Partii na okres najbliższy, ile różnicy w ocenie sił i środków, jakimi rozporządza i rozporządzać może dzisiaj Partia. Mniejszości tej można zarzucać przecenianie naszych sił, ale z tem większym uznaniem należy podnieść ich gotowość bojową i zapal.

Już na otwarcie Kongresu zaznaczyliśmy, że spekulacje naszych wrogów na jakiś rozłam w P.P.S. są tylko pobożnym życzeniem z ich strony. Przebieg Kongresu potwierdził to ponad wszelką wątpliwość. Nie było poprostu żadnego punktu, o który mógłby się zaczepić rozłam. Nie było na Kongresie nikogo, kto remuby myśli o rozłamie przeszła przez głowę.

Dyskusja chwilami przybierała akcenty ostrej i bezwzględnej krytyki, która jednak nie wykraczała poza normalne ramy. Był to w ogóle jeden z najspokojniejszych kongresów P. P. S. (Być może, że dyskusja przedkongresowa w naszym piśmie odegrała tu do pewnego stopnia rolę piorunochrona). Rzecz znamienna, że w sprawach organizacyjnych, które tak roznamietniały umysły przed Kongresem, nastąpiło w komisji uzgodnienie poglądów i Kongres jednomyślnie uchwalił uzgodnioną rezolucję.

Warto też zaznaczyć, że jak towarzysze nasi mieli zupełną swobodę wypowiedzenia się w „Robotniku” i na Kongresie, tak samo prasa nie-socjalistyczna miała wolny dostęp na Kongres, z czego też skorzystali jej przedstawiciele od prawicy do agencji sowieckiej włącznie.

Kongres krakowski był pierwszym w Polsce Niepodległej, na którym z wyjątkiem tow. Choboty, przedstawiciela robotników polskich w

NOWE WŁADZE P.P.S. wybrane na XXII Kongresie w Krakowie

RADA NACZELNA.

Daszyński, Arciszewski, Barlicki, Bielnik, Bień, Budzińska - Tylicka, Ciołkosz, Cupiał, Czapiński, Dobrowolski, Dubois, Dziuba, Garlicki, Grzecznowski, Haluch, Hausner, Janta, Kepczyński, Kopciński, Kossobudzki, Kowalski (Łódź), Kluszyńska, Kunicki Wł. (Lubl.), Krygier, Kuryłowicz, Kwapiński, Lieberman, Markowska, Mastek, Matkowski, Michałowicz Jerzy, Nehring, Niedziałkowski, Nowicki, Pająk, Pragier, Pużak, Purlal, Pilch, Rapalski,

Reger, Rozenzweig, Sieczkowski, Sławik, Stańczyk, Szczerkowski, Śledziński, Świątkowski, Skalak, Stążowski, Strug, Topinek, Turtoń, Talarek, Wasik, Wolinińska, Woszczyńska, Wasilewski, Włoch, Zaremba, Ziolkiewicz, Ziemiński, Żuławski.

ZASTĘPCY:

Zdanowski, Dziegielewski, Fiszer, Przybyś, Neubauer, Gruszko Szałasny, Ożga, Kapitulka, Wojdan, Grodzicka,

Nosal, Królik, Szumski, Gajewski Joachim, Retinger.

KOMISJA REWIZYJNA:

Beranowski, Gryłowski, Karpiński, Krzesławski, Żerkowski, Kakietek, Lenk.

CENTRALNY SĄD PARTYJNY:

Dębski, Tomaszewski, Piotrowski, Chruszcz, Rudziński, Benkel, Zielińska, Packan, Gross Daniel, Grossfeld, Kellles - Kraus (sen.), Cohn Ludwik, Feller, Szczyrek, Pehr, Krwawicz.

Przed konferencją rozbrojeniową

Łondyn 26.5 (ATE.) „Daily Mail” donosi, iż zdaniem Hendersona obrady konferencji rozbrojeniowej potrwać około 6-ciu miesięcy. Henderson nie uważa za konieczne przebywanie w Genewie przez cały czas trwania konfe-

rencji rozbrojeniowej. Duża część pracy konferencji odbywać się będzie w komisjach, które nie będą wymagać obecności Hendersona. W tym stanie rzeczy Henderson nie będzie zaniedbywał swych obowiązków w ministerjum

spraw zagranicznych i jest mało prawdopodobnym mianowanie zastępcy angielskiego ministra spraw zagranicznych na czas trwania konferencji rozbrojeniowej.

Robotnicy Sowieccy nie otrzymują chleba

Ryga, 26.5. (ATE.) Cężkie położenie aprowizacyjne w Sowietach znajduje obecnie oficjalne, potwierdzenie w prasie sowieckiej. „Prawda” donosi, że robotnicy kolejowi w Mińsku od kilku dni nie dostają chleba. Również innych

artykułów pierwszej potrzeby sowieckie magazyny rozdzielcze nie były w stanie wydać.

Około 4.000 kolejarzy w Mińsku złożyło władzom sowieckim protest przeciwko niebывалым stosunkom panują-

cym na rynku aprowizacyjnym. Specjalna komisja sowieckich związków zawodowych przybyła z Moskwy do Mińska celem przeprowadzenia dochodzenia.

Przymusowa pożyczka w Sowietach

Moskwa, 26 maja. (PAT.) Prasa przeprowadza wstępną kampanię do ogłoszenia emisji nowej pożyczki wewnętrz-

nej. Ma to być t.zw. „pożyczka trzecie-go decydującego roku piatiletki”, względnie „pożyczka zwycięskiego pochod

socializmu”. Jak obliczają, sukskrypcja pochłonie 3-tygodniowy zarobek robotników i urzędników.

Powstanie w Peru

Łondyn, 26.5. (ATE.) Z Callao (Peru) nadeszły wiadomości przepuszczone

przez cenzurę, iż w okręgu Talara wybuchło nowe powstanie. Rząd wysłał

wojska celem stłumienia rewolucji.

Walki w Indjach

Łondyn, 26.5. (ATE.) Z Rangunu donoszą o nowych ruchach w Birmanii. W okręgu Tharawaddy wojska angielskie rozbiły dwa obozy powstańców. Jeden krajowiec został zabity, dwóch

żołnierzy angielskich jest rannych. Patrol policji napotkał w pobliżu Thayetmiao na oddział złożony z 60 powstańców, których rozbił. Z okręgu Henzada donoszą o licznych napadach i rozru-

chach powstańców. W Toungoo powstańcy napadli na wieś i zastrzelili 3-ich mieszkańców. W innym okręgu krajowcy podpalili 7 domów w pewnej wsi, oraz świątynię. Są zabici i ranni.

sejmie czechosłowackim, nie było gości zagranicznych.

Ubolewamy bardzo, że nie mieliśmy pośród siebie, wzorem lat ubiegłych, przedstawicieli bratnich partii zagranicznych. Odpowiedzialność za tę demonstrację spada na tych, przeciw którym ona była wymierzona. Dla nas pewnym zadośćuczynieniem za nieobecność drogiej gości była ta wielka liczba depesz i listów powitalnych, nadesłanych na Kongres, a utrzymanych w tonie niezmiernie serdecznym.

A teraz o wynikach Kongresu, które interesują nie tylko Partię naszą, ale w nie mniejszym bodaj stopniu także naszych przeciwników.

Kongres w większości swej wypowiedział się za rezolucją polityczną CKW., nieznacznie zmienioną i uzupełnioną. Wskazaliśmy już, że różnice między tą rezolucją a poprawkami mniejszości nie są natury zasadniczej, gdyż mniejszość — z nielicznymi wyjątkami — bynajmniej nie kwestionuje konieczności współdzia-

łania Partii ze stronnictwami demokratycznymi w walce z dyktaturą. Różnice dotyczą zakresu i charakteru tego współdziałania. Na Kongresie okazała się jednak silna liczebnie mniejszość i nowe władze partyjne niewątpliwie będą się liczyć z tym faktem.

Kongres poświęcił dużo czasu sprawom organizacyjnym i gospodarczym, które razem wysunęły się na plan pierwszy. Rezolucja organizacyjna wskazuje drogi usprawnienia aparatu partyjnego, szwankującego po części z naszej, a przeważnie — nie z naszej winy.

Rezolucja gospodarcza wyciąga program gospodarczy Partii na okres bieżący i najbliższy. W dyskusji zajmowano się obszerniej teoriami tow. senatora Daniela Grossa, które on sam uzasadniał. Teorie te są dobrze znane naszym czytelnikom z artykułów tow. Grossa. Ze względu na wagę i trudności przedmiotu uchwalono powołać do życia specjalną komisję

do przestudjowania zagadnień, poruszanych przez tow. Grossa.

Godną uwagi jest rezolucja, domagająca się rewizji naszego programu rolnego.

Kongres nie zaniedbał oczywiście spraw oświatowych i samorządowych i ustalił wytyczne dla dalszej pracy w tych dziedzinach.

Jak widać, dorobek pracy Kongresu krakowskiego jest duży. Był to jeden z najpracowitszych kongresów Partii, jak słusznie zaznaczył na końcu kongresu tow. Kwapiński. Kongres dał nam wszystko, co w danych warunkach mógł dać: wskazania na dalszą pracę, świadomość o spistości Partii i o gorącym przywiązaniu do niej ogółu towarzyszy, gotowość do walk i ofiar.

Teraz idzie o to, by słowa Kongresu stały się ciałem. Kongres zrobił swoje, teraz kolej na P.P.S. i na klasę pracującą, by zrobiły co do nich należy.

Do pracy, towarzysze!

J. M. B.

3.500 WŁOKNIARZY MA IŚĆ NA BRUK

(Telefonem).

Łódź, 26 maja.

W bieżącym tygodniu zostaną u-nieruchomione na okres 2-tygodniowy fabryki SZAJBLERA i GROHMANA, oraz GEYERA. Po okresie urlopowym stan uruchomienia tych fabryk ma być bardzo znacznie zmniejszony.

OGÓŁEM W WIEKSZYCH ZAKŁADACH PRZEMYSŁOWYCH REDUKCJA MA OBJAĆ 3 i pół TYŚCIA ROBOTNIKÓW, Z TEGO W DWÓCH WYMENIONYCH ZAKŁADACH — 1800 ROBOTNIKÓW.

ZMIANY W LOTNICTWIE WOJSKOWYM

PUŁK. RAYSKI MA USTĄPIĆ

„Rekord Wieczorny” podaje wiadomości o zmianach w kierownictwie lotnictwa wojskowego.

Otóż — według tych wiadomości — I zastępca szefa departamentu aeronautyki M. S. Wojsk., pułk. Kuźmiński wyjechał na urlop, z którego już na zajmowane stanowisko nie powróci (został odkomenderowany do Wyższej Szkoły Wojennej w Paryżu). Zastępcą jego został tymczasowo płk. pilot Jan Senderek, który następnie ma być mianowanym szefem lotnictwa wojskowego na miejsce płk. Rayskiego.

Płk. Rayski przejdzie prawdopodobnie do służby dyplomatycznej!!

KONFISKATA

„Dziennika Ludowego”

Za sprawozdanie z obrad Kongresu

Wczorajszy lwowski „Dziennik Ludowy” został skonfiskowany za sprawozdanie z obrad XXII Kongresu P.P.S. w Krakowie.

KONFISKATY „NAPRZODU” PRZED SĄDEM

Sąd Okręgowy krakowski, rozpatrując szereg konfiskat „Naprzodu” uchylił prawie w całości (z wyjątkiem ostatniego ustępu) konfiskatę artykułu z dn. 10 kwietnia r. b. Pobicie na śmierć 9-letniej uczennicy przez nauczyciela śliw w Dobranach za niestawienie się dziecka w szkole na uroczystości imieninowej Piłsudskiego. Drugą konfiskatę, dotyczącą jednego ustępu w artykule z dn. 14 kwietnia o zamordowaniu żandarma Koryzmy i o sprawcy tej zbrodni — Sąd w całości uchylił.

Natomiast zatwierdzona została konfiskata „Naprzodu” z dn. 15 kwietnia, że akt oskarżenia, sporządzony przez prokuraturę krakowską (!) przeciwko tow. Wünschowej, której proces zakończył się wyrokiem uwalniającym.

Przed paru dniami Sąd uwolnił od konfiskaty wywieszkę „Naprzodu” p. t.: „Brzeska tortura głodu”.

ARESZTOWANIE DOWODZTWA PUŁKU

Moskwa, 26.5. W Kutaisie przybyły członek rewolucyjnej rady wojennej armii zakaukaskiej, komunista Cheifas, zaprosił do siebie 14 osób ze składu dowództwa miejscowego pułku piechoty. Gdy zaproszeni nadeszli — ukryty w wewnętrznych pokojach oddział G. P. U. wszystkich aresztował. Ciężko na nich oskarżenie o należenie do opozycji prawicowej i przygotowanie powstania zbrojnego. Do koszar pułku wprowadzono oddział pancerny G. P. U.

XXII Kongres P. P. S.

DOKOŃCZENIE I-GO DNIA OBRAD

REFERAT TOW. POSŁA KAZIMIERZA CZAPINSKIEGO

O sytuacji międzynarodowej i polityce P. P. S. referował tow. Czapinski. Referent zapowiada, że będzie omawiał zagadnienia polityki międzynarodowej w czterech głównych kompleksach.

Pierwszy — **POKÓJ**. Nie ulega wątpliwości, że niebezpieczeństwo wojny wzrasta. Przyczyną tego, w stosunkach gospodarczych jest kryzys zbytu, zaostrzający stosunki między państwami, w stosunkach politycznych — wzrost faszyzmu, który imperialistyczną polityką zagraniczną chce zrekompenzować braki wewnętrzne.

Mówca przytacza szereg cyfr, charakteryzujących wzrost militarystyki po wojnie: wedle słów prezydenta Hoovera na posiedzeniu Międzynarodowej Izby Handlowej, obecnie wydaje się o 60 proc. więcej na wojno, niż przed wojną. Wojna światowa oznaczałaby klęskę kultury i zahamowanie pochodu socjalistycznego. W walce z wojną musimy uzyskać istniejące instytucje międzynarodowe, jak Liga Narodów, narady, rozbrojenie i t. p., demokratyzować je, lecz podstawową zasadą taktyczną winno być oparcie akcji na wia-

śnitych klasowych siłach walczącego proletariatu. Socjalizm współczesny razem z PPS. rzuci na szalę wszystkie swoje siły do walki z wojną! (huczne oklaski).

Mówca kolejno charakteryzuje poszczególne załaski konfliktów wojennych, jak np. 1) spór francusko-włoski, 2) spór polsko - niemiecki o Pomorze i Śląsk, 3) spór Węgier z sąsiednimi krajami (Rumunja, Jugosławia i Czechy) w celu odebrania zabranych ziem, 4) tarcia pomiędzy Rosją sowiecką a kapitalistyczną Europą zach. W dalszej perspektywie istnieją takie konflikty, jak konflikt Ameryki z Japonią o Pacyfik, lub Anglii ze Stanami Zjedn.

Drugi kompleks zagadnień — **MIĘDZYNARODÓWKI**. Istniejący blok państw faszystowskich powinien zmusić nas do jeszcze bardziej ścisłego złączenia sił socjalistycznych w Międzynarodówkę. Potrzebą obrony faszyzmu przed Międzynarodówką referent objaśnia ostatnią kampanię prasy sanacyjnej przeciwko Międzynarodówce, a zwłaszcza tow. Vanderveldowi.

Mówca wyraża swoje zadowolenie z powodu bardzo serdecznych stosunków wiążących PPS. z partiami Międzynarodówką, w szczególności np. z rządzącą angielską Partią Pracy. Przesłanką skutecznej pracy z Międzynarodówką winno być skupienie sił socjalistycznych w kraju, a więc współpraca z ruchem socjalistycznym mniejszości narodowej.

Trzeci kompleks — to **FASZYZM**. Faszyzm bowiem nie jest zjawiskiem tylko wewnętrznym, lecz jest objawem, wpływającym na położenie państwa pod względem międzynarodowym. Wiadomo, jak zaszkośliły Polskę zagranicą takie fakty, jak Brześć lub „pacyfikacja”. Nawet w zaprzyjaźnionej Francji, nietylko w kołach lewicowych, lecz także katolickich i prawicowych wywołały te fakty głośnie oburzenie, osłabiając polityczny autorytet Polski. Tak więc złamanie dyktatury jest postulatem również polityki zagranicznej. Pamiętajmy, że polska polityka zagraniczna jest prowadzona niemal bez żadnej kontroli ze strony parlamentu. Nieudolna propaganda Min. Spr. Zagr. w żadnym wypadku nie może zrównoważyć tych szkód, jakie płyną z Brześcia, Łucka, „pacyfikacji” lub procesów politycznych.

Czwarty kompleks — to konkretne zagadnienia bieżącej polityki wobec sąsiadów. Pierwsze takie zagadnienie — to nasz stosunek do **NIEMIEC**. Stwierdzamy z ubolewaniem wzrost faszystowskich i szowinistycznych elementów w polityce Niemiec, ale mimo to uczynimy wszystko, aby stosunki z sąsiadem niemieckim ukształtować w sposób pokojowy, licząc na wzmocnienie akcji pacyfikatorskich elementów w Niemczech, przede wszystkim — niemieckiej S. D.

Drugim zagadnieniem — jest nasz stosunek do licznych państw niepodległych, powstałych na gruncie Rosji carskiej na wschodzie, jak Finlandja, Estonia, Łotwa i zwłaszcza Litwa. Wyrażamy sympatię tym państwom i będziemy bronili ich przed wszelkimi zamachami na ich suwerenność.

Wreszcie trzecim zagadnieniem jest nasz stosunek do idei zbrojnej interwencji wobec Rosji Sowieckiej. PPS. kategorycznie wypowiada się przeciw podobnej interwencji! Mówca cytuje rezolucję Manuilewskiego, uchwaloną na ostatniej egzekutywie Kominternu, gdzie

jest powiedziane, że P. P. S. jest najwinniejszą podporą polskiego militarysty w jego dążeniach do zbrojnego wystąpienia przeciwko sowietom. Polski socjalizm rzuci na czalę cały swój wysiłek, aby ewentualność podobnej interwencji zbrojnej uniemożliwić, gdyby była planowana (huczne oklaski). Na sali, powiada mówca, jest reprezentant sowieckiej agencji TASS, jestem ciekaw, czy ściśle poda do sowieckiej prasy ten ustęp referatu i rezolucji.

Mówca przedkłada do rezolucji uzupełniający wniosek, wyrażający sympatię Kongresu dla polskich mniejszości robotniczych zagranicą i wzywający P. P. S. do obrony słusznych społecznych i kulturalnych praw robotnika polskiego na obczyźnie.

WYBÓR KOMISJI MANDATOWEJ

Do Komisji Mandatowej wybrano tow. tow. Kuryłowicza, Neubauera, Małucha, Pehra, Cupała, Karpińskiego, Szumskiego, Kawalca, Ajnenkiela, Baranowskiego.

Po wyborze tej komisji Kongres przystąpił do dyskusji nad referatami.

DYSKUSJA O SPRAWACH POLITYCZNYCH I ORGANIZACYJNYCH

TOW. PROF. SZYMANOWSKI (Warszawa)

zaleca mocno podkreślić w rezolucji samodzielność polityki Partii. Obalenie dyktatury będzie wynikiem spotęgowania świadomości mas o konieczności walki z dyktatorskim reżymem.

Mówca porusza szereg spraw organizacyjnych m. in. podnosi wagę pracy wśród młodzieży i zgłasza wnioski, dotyczące usprawnienia działalności sądów partyjnych.

TOW. KOWALSKI (Łódź)

Wytczne dla polityki C. K. W. i Z. P. P. S. winna ustalić Rada Naczelna w ramach rezolucji.

Jeśli chodzi o sprawy organizacyjne, to należy znaleźć środki umasowienia organizacji; prowadzi do tego przede wszystkim uświadomienie mas, dla których program Partii i jej dążenia muszą być wyraźne i zdecydowane.

TOW. ZAREMBA.

Słusznie nawiązujemy do tradycji P. P. S.; nawiązujemy jednak do czystych jej źródeł.

Polityka Piłsudskiego po rewolucji doprowadziła do rozłamu w roku 1912 i osłabiła Partię. Poddanie się Piłsudskiemu i jego obozowi spowodowało smrotny upadek Rządu Ludowego. W 1925 r. polityka Piłsudskiego dała nam dyktaturę pomajową.

Gdyby nawet nie było nowej sytuacji gospodarczej i społecznej, bronilibym polityki klasowej samodzielności Partii. Mamy jednak do czynienia ze zgodnym stwierdzeniem kryzysem kapitalizmu. Słusznie stwierdził tow. Niedziałkowski, iż główną przyczyną porażki Centrolewu był brak wiary w możliwość rozwiązania przez Centrolew najważniejszych zagadnień gospodarczych.

I tu tkwi zasadnicze kłamstwo polityki koalicyjnej.

I trudno ludzić się, że — jak mówił tow. Pużak — wystarczy nam w pierwszej fazie rozwiązań politycznych, aby zdobyć czas na rozwiązanie gospodarcze.

Każdy rząd, który dziś stanie przed społeczeństwem, przede wszystkim musi poprowadzić zdecydowaną politykę gospodarczą. Nie widzę pożyteczniejszej dla klasy robotniczej i usuwającej klęskę gospodarczą, polityki gospodarczej, jak tylko — zrywającej z podstawami prywatnej własności i wynikającej ze stanowiska socjalistycznego.

Jeśli zgodzimy się na bankructwo kapitalizmu i nie widzimy innych rozwiązań, jak tylko socjalistyczne, to tylko droga pozostaje przed nami.

Zaszczytną tradycją P. P. S. było niezależnie się od chwilowego układu sił, lecz stawianie zasadniczych rozwiązań, zgodnych z rozwojem historii.

Kongres dzisiejszy musi nawiązać do tej tradycji i sformułować podstawy samodzielnej klasowej polityki proletariatu, która nie wyłącza wspólnego marszu przeciw dyktaturze, ale stawia wyraźnie rozwiązanie obecnego nie tylko politycznego kryzysu.

TOW. PURTAŁ (Łódź)

Warunki, w jakich znajduje się ruch socjalistyczny w Polsce i zagranicą, sprawiły, że socjaliści w państwach burżuazyjnych współpracują z wrogami klasy robotniczej.

Taka polityka doprowadza do osłabienia sił robotniczych. Zadaniem naszym jest dążenie do konsolidacji ruchu socjalistycznego.

Mówca zgłasza dwie rezolucje.

TOW. SZCZERKOWSKI.

Tow. Pużak postawił sprawę tak, ja-

koby zwolennicy wyodrębnienia dyskusji o sprawach organizacyjnych domagali się tego w celu walki z CKW. a w szczególności z generalnym sekretarzem. Tak nie jest. Chodziło jedynie o wszechstronne omówienie spraw i zgłoszonych wniosków organizacyjnych, ponieważ zagadnienia organizacyjne są dziś dla Partii najważniejsze.

Tow. Barlicki stwierdził bankructwo kapitalizmu. Inni mówcy to potwierdzają, ale konkluzje jego przemówienia nie odpowiadają słusznym założeniom. Skoro bowiem faszyzm opiera się na kapitalistach, obszarach, bankierach i kłice wojskowej, to wraz z bankructwem kapitalizmu i dyktaturą i faszyzm ulec musi. Dyktatura jest największym nieszczęściem mas robotniczych i biednego chłopstwa. Wszystkie gwałty i bezprawia przedewszystkiem spadają na masy pracujące i odbijają się straszliwie na życiu gospodarczym, powodując głód i nędzę.

Zachodzi pytanie — jakim rządem chcemy zastąpić obecny system rządzenia. Formuła rezolucji CKW. nie zadowala mnie. Możliwość rządów Centrolewu, aż do Ch. D. nie daje gwarancji realizowania zasadniczych postulatów klasy robotniczej i ubogiego włościanstwa i jestem przeciwny takim rządóm. Oświadczam się za formułą tow. Zaremby: rząd robotniczo - chłopski.

Nie ulega wątpliwości, że obecna sytuacja jest bardzo skomplikowana, wierzę jednak, że okres obalenia dyktatury w drodze rewolucyjnej dojrzeje.

W tym przełomowym okresie spada na PPS., na masy robotnicze i chłopskie rola decydująca.

Spuścizna dyktatury i bankructwa gospodarki kapitalistycznej muszą doprowadzić do głębokiej przebudowy życia gospodarczego i społecznego i otworzą drogę dla dalszej walki o socjalizm.

Kongres obecny niewątpliwie przyczyni się do umasowienia i ożywienia walki o postulaty najbliższe mas pracujących...

TOW. STANCZYK.

Stwierdza, iż punkt ciężkości nie leży w sformułowaniu rezolucji, lecz w treści, jaką w nią włoży realizacja.

Dążąc do obalenia dyktatury, należy jasno sformułować program gospodarczy, zadowalający te szerokie masy, na których kryzys gospodarczy spada olbrzymim ciężarem.

Należy sformułować hasła, w imię których domagamy się obalenia dyktatury.

Dyktatura nie padnie jednak w wyniku takich, czy innych uchwał, rezolucji i protestów — paść ona może jedynie w walce bezpośredniej.

TOW. PYSZ (Zagł. Krak.)

Uważa za konieczne współdziałanie z włościanstwem średnio i drobnorolnym, zasadniczo jednak oprzeć się należy na masach proletariatu, które wciąż należy w orbitę walki jasno sformułowanym programem gospodarczym na dziś i na przyszłość.

TOW. STAŹOWSKI (Wilno).

Mówi o wypadkach terrorku, stosowanego do robotników. Należy skupić ruch robotniczy, skonsolidować go i wykrzesać patriotyzm socjalistyczny.

TOW. HAUSNER.

Cały świat socjalistyczny Europy zachodniej zwraca swe oczy na nasze obrady.

Żadne dotychczasowe Kongresy nie dają się porównać z dzisiejszym. Z dzisiejszym Kongresem bowiem związane są tak wielkie nadzieje i oczekiwania, jak nigdy dawniej.

Składam się do wylonienia Komisji,

do której skierowanoby wszystkie wnioski, celem szarmonizowania i zespolenia poglądów.

Co do spraw organizacyjnych zwracam uwagę, że dla nas zorganizowanie wielkich ośrodków fabrycznych, jak Warszawa, Śląsk, Zagłębie, Łódź — jest kwestią życia.

Polemizując z tow. Zaremby, mówca stwierdza, że tak samo dziś, jak przed 40-tu laty prowadzimy politykę socjalistyczną. Frazologia o kryzysie kapitalizmu nie robi się rewolucji, dalej wskazuje jako wzór polityki socjalistycznej politykę austriackich towarzyszy.

TOW. PAJĄK (Biała - Bielski).

polemizuje z tow. Zaremby. Stwierdza, że koncepcja „Centrolewu” była jedną w warunkach, w jakich znajdowały się żywioły demokratyczne. Tow. Zaremba mówi, że rząd robotniczo - włościański jest jedną koncepcją, którą winniśmy uznawać. Jeżeli tak sprawę stawiamy, to logicznie rozumując i obliczając realne siły klasy robotniczej, musimy stanąć na gruncie dyktatury. Ale jest to sprzeczne z programem naszym. Dla takiej koncepcji w obecnych warunkach większość się nie znajdzie.

W Polsce były próby tworzenia „czystego” ruchu socjalistycznego. Próba tow. Drobnera — zawiodła. Czuma — znalazł się w obozie faszystowskim. Polska rzeczywistość wykazała, że jedynie słuszną drogą jest droga, po której idzie PPS.

Chlubny kart w historii naszej Partii wstydzić się nie potrzebujemy.

DALSZE POZDROWIENIA.

Przewodniczący odczytuje dalsze pozdrowienia, nadesłane na Kongres od Szwedzkiej Partii Socjalistycznej i Es. erów rosyjskich.

Na tem zakończono obrady 1-go dnia.

II-GI DZIEŃ OBRAD

DALSZY CIĄG DYSKUSJI

TOW. A. WĄSIK (Warszawa).

*Rezolucja C. K. W. w części organizacyjnej ujawnia brak zaufania do władz partyjnych. Praktyka wykazała, że dotychczasowa struktura partii: demokracja wewnątrz-organizacyjna — dowiodła swojej skuteczności; masy partyjne — swej wierności dla Partii. Nie zachodzi więc żadna potrzeba zmiany form organizacyjnych teraz zwłaszcza, kiedy znajdujemy się w ogniu walki, kiedy jednolitość partii niczem nie jest zagrożona.

Koncepcja organizacyjna C. K. W. opiera się na zaufaniu do jednostek, co stoi w jaskrawej sprzeczności z deklarowaniem przez C. K. W. umasowieniem ruchu. Wobec tego p. 4 rezolucji należy zupełnie usunąć.

TOW. BOCZKOWSKI (Warszawa) omawia sprawy organizacyjne, a zwa-

ższa ataki rozbijające na organizacje partyjne i zawodowe. Zgłasza dodatkowo ustęp do rezolucji, zmierzający do skoordynowania ruchu politycznego z ruchem zawodowym.

TOW. J. MARKOWSKA (Lwów).

omawia sprawy organizacyjne Wydziału Kobiecego i przedkłada wnioski, uchwalone na konferencji, poprzedzającej Kongres. Dalej omawia sprawę walki z alkoholizmem, w związku z niedawno uchwaloną przez rządową większość sejmową „pijaną ustawą”. W końcu mówczyni apeluje do wydatniejszego zainteresowania się sprawą szkolnictwa powszechnego.

TOW. B. DROBNER (Kraków)

omawia sprawy porozumienia ze stronnictwami włościańskimi, których — w obecnej ich strukturze — nie uważa za

te elementy, z którymi moglibyśmy osiągnąć którykolwiek z naszych celów socjalistycznych.

TOW. NIEWSKA (Warszawa)

Walka o socjalizm — o wyzwolenie społeczne jest dalszym ciągiem zwycięsko przeprowadzonej przez P. P. S. walki o Niepodległość. Kontynuowanie polityki Centrolewu jest galwanizowaniem tych partii robotniczych, których oportunistyczny klasowy osłabia świadomość klasy robotniczej. Klasa robotnicza musi widzieć, iż program partii, jej wytyczne i posunięcia — idą zdecydowanie do walki o rząd robotniczo-chłopski, który ma przebudować ustrój kapitalistyczny na ustrój socjalistyczny.

TOW. K. NEUBAUER (Warszawa).

Fakt przekreślenia i uwstecznienia

stanu zdobyczy społecznych klasy robotniczej przez rządy obecne jest dowodem bankructwa reformizmu. Zdobycze społeczne posiadają trwałą wartość, jeśli nie zabezpieczą ich przejściowy kompromis, lecz zorganizowane siły klasy robotniczej, sprawującej władzę. Klasa robotnicza przeżywa dziś okres marazmu i odrętwienia, ale nadchodzi moment, gdy największy rewolucjonista — głód — przewycięży obawę przed karabinami i bagnietami.

TOW. LEHMAN (Bydgoszcz).

Analizuje przyczyny niepowodzenia koncepcji Centrolewu. Dopatruje się tej przyczyny w zachwianie wierz w dobrodziejstwa demokracji, w możliwość rozwiązania — przy kompromisie ze stronnictwami chłopskimi — problemów gospodarczych. Doświadczenia so-

cialistów innych krajów, jeśli chodzi o koalicyjność, winny nas ostrzec od koncepcji rządów koalicyjnych.

Uważa za konieczne przeprowadzenie zmian organizacyjnych, jeśli chodzi o reprezentację w ciałach partyjnych.

SPROSTOWANIE

W referacie tow. Barlickiego, ogłoszonym w numerze wczorajszym, mylnie podano treści z kolei ustęp, który powinien brzmieć:

„Znamionami tego kryzysu (gospodarczego) są: dysproporcja pomiędzy siłą produkcji a zdolnością konsumpcji, wzrastające bezrobocie i pauperyzacja mas”.

GALOWKA NA PROWINCJI

Doroczne holdu wyrazi starosta z kar-
teczki odczytał.
Jak pięknie zdobi magistrat litera w za-
krętas ujęta!
Zwisają zwiedłych festonów stylizowa-
ne jelita
I patrzy na tłumy z portretu twarz ro-
bociarska zacięta.
Ktoś mówi o bezrobotnych: „U nich ta
święto jest codzień”.
I oto stoja jak odcienie pod magistrac-
kim murem.
Ale dziś twarze utkwili w obcym a pol-
skim narodzie —
Te same, co na portrecie, twarze zacie-
te ponure.
Wiem zgłębili się wpół i tak trwali —
w dziwnym wyrazie holdu —
(o zakłóceniu spokoju spisał protokół
policjant,
a im przecie tylko kichy tak pięknie
skreśliło z głodu
w naczczu stylizowany solenizanta).
inicial).

Kielce w 1931 r

Arnold Wilner.

TOW. JAN ADAMSKI

Dnia 22 maja r. b. ze szpitala św. Woj-
ciecha na Pradze nastąpiło wyprowa-
dzenie zwłok towarzysza **Jana Adam-
skiego**, kierownika D-ku Osobowego
Wydziału Osobowego Dyrekcji Okręgo-
wej Kolei Państw. w Warszawie, człon-
ka Związku Zaw. Prac. Kolejowych R. P.
(ZZK.) zmarłego w 45-ym roku życia.
W pogrzebie wzięli udział członkowie
Prezydium Zarządu Okręgowego War-
szawskiego Z. Z. K.
Zmarły, prócz nieposzlakowanego
charakteru osobistego posiadał jeszcze
wielką zaletę: obiektywizm i bezstron-
ność w załatwianiu spraw służbowych,
oraz rzeczowe ustosunkowanie się do
praw i obowiązków pracowników kole-
jowych.

Zarząd Okręgowy Z. Z. K. wyraża gło-
boką żal, że tow. Adamski — mając je-
szcze przed sobą tyle możliwości czy
nienia dobrze — odszedł od nas na-
zawsze!

AKADEMICY!

Dziś każdy student Uniwersy-
tetu winien oddać swój głos na
jedyną Listę Socja-
listyczną (Z.N.M.S.) **Nr. 2**

WIELKIE ZWYCIĘSTWO robotników naftowych

(Korespondencja własna).

Borysław, 22 maja.

Proklamowany na dzień 20 maja b. r.
strajk powszechny w przemyśle nafto-
wym został — jak wiadomo — zażę-
gany wobec przyjęcia przez przemysło-
wców żądań robotniczych.

Dnia 19.V. b. r., o godz. 1-szej w no-
cy, pracodawcy, nie godząc się na u-
trzymanie umowy i stojąc na stanowi-
sku politycznym, sami zdecydowali o
strajku w obronie BBS. i rzucili na sz-
wał cały przemysł naftowy, byleby obro-
nić BBS., a reprezentanci Klasowych
Związków Zawodowych rękawicę rzu-
coną podjęli, przystępując do zdecydo-
wanej walki w obronie robotników nafto-
wych.

Kiedy rozpoczęły się rokowania mię-
dzy przemysłowcami, a delegatami Kla-
sowych Związków Zawodowych, to B.
B. S.-owcy, o grupie około 50 razem
z gawiedzią uliczną, zebrał się pod Iz-
bą Pracodawców i demonstrowali prze-
ciw delegatom Klasowych Związków
Zawodowych i PPS., by w ten sposób
jeszcze bardziej zadokumentować swo-
je lokajstwo wobec kapitału zagranicz-
nego.

Gdy robotnicy Klasowych Związków
Zawodowych o tem się dowiedzieli —
postanowili udać się pod Izbę i zrobić
z bebesowcami porządek, lecz delega-
cja, celem utrzymania spokoju, uprosiła
robotników, by pozostali w Domu Ro-
botniczym i czekali na delegatów, któ-
rzy wrócą po skończonych rokowaniach.
Bebesowcy po chwili stchórzyli i uciekli.

Władze polityczne sprowadziły do
Borysławia wojsko i skoncentrowały
policję.

W dn. 20 maja na 15 godzin przed
wybuchem strajku, władze interwenjo-
wały u przedstawicieli Klasowych Zwią-
zków Zawodowych i pracodawców w
sprawie zlikwidowania zatargu.

Stanowisko Klasowych Związków Za-
wodowych było nieustępliwe i kate-
goryczne: żądanie utrzymania umowy
zbiorowej.

Na 7 godzin przed wybuchem straj-
ku władze zaprosiły reprezentantów
Klasowych Związków Zawodowych i
pracodawców do Drohobycza i, pod
przewodnictwem Starosty, p. Pore-
mbalskiego, wznowiono rokowania, a po
dyskusji pracodawcy przyjęli w całości
zasadnicze żądania Klasowych Zwią-
ków Zawodowych przez podpisanie po-

tokółu — i na tej podstawie strajk zo-
stał przez Związki Zawodowe odwo-
łany.

Bezpośrednio po rokowaniach odbyły
się wielkie zgromadzenia robotników
w Drohobyczu i Borysławiu. Kilka ty-
sięcy robotników, zebranych w Bory-
sławiu wyglądały, jak zgromadzenie
pierwszomajowe.

Robotnicy przemysłu naftowego świę-
cili w tym dniu swoje zwycięstwo.

Po zgromadzeniach, Sekretarjat okrę-
gowy Centralnego Związku Górników w
Borysławiu, telefonicznie odwołał strajk
we wszystkich oddziałach, kopalniach i
rafineriach w całej Polsce.

Przed odwołaniem strajku prowoka-
cyjne odezwy bebesowców, (rzekomo
Legionistów, b. wojskowych, inwalidów
i innych) redagowane przez poszczegól-
nych przemysłowców, rozlepiane na mu-
rach miasta, nawoływały robotników
do bojkotowania strajku — i przeciw
Klasowym Związkom Zawodowym i P.
P. S., a w szczególności przeciw sekre-
tariowi tow. Haluchowi. Skutek tych
odezw był taki, że jeszcze bardziej
wzmagała się nieugiętość robotników.

Entuzjazm i zapał do strajku opano-
wał cały proletarijat naftowy.

Bebesowcy — w dniu zawarcia um-
owy i zlikwidowania zatargu — zebra-
li się wieczorem, w liczbie około 40, i
grzmieli z nienawiści do PPS., rzucając
oszczerstwami, domagając się dolicze-
nia 1%-tu do płac zamiast na budowę
domów, a ich sekretarz, ze łzami w
oczach, wołał: „Cekawieci odwołali
strajk i zabrali nam wszystko i nic nam
już nie pozostało, tylko się rozejść i
zlikwidować się, bo i pracodawcy, je-

dyni nasi dotychczas obrońcy, zdradzi-
li nas!”

Solidarna i zdecydowana postawa ro-
botników naftowych w walce o dwa za-
sadnicze postulaty: o utrzymanie um-
owy zbiorowej i o 6-cio godzinny dzień
pracy, doprowadziła do całkowitego o-
siągnięcia pierwszego postulatu. Co się
tyczy drugiej sprawy — rozpoczną się
niebawem rokowania we Lwowie.

Robotnicy naftowi muszą być goto-
wi do walki o 6-cio godzinny dzień pra-
cy i jeszcze tłumnie organizować się w
Klasowych Związkach Zawodowych, a-
by nie było żadnego robotnika poza
Związkiem.

Oto protokół, na zasadzie którego
zlikwidowano zatarg:

Drohobycz, 20.V.1931.

UMOWA ZBIOROWA Z DN. 19.XI.
1922, ORAZ PROTOKÓŁY DODAT-
KOWE Z 24.IX.1924, z 11.XII.1926,
z 26.III.1930 i z 5.III.1931, POZOSTA-
JĄ NADAL W MOCY.

Plebiscyt w sprawie 1%-tu odbę-
dzie się ściśle na warunkach umowy
z dnia 26.III.1930 z tem, że członko-
wie spółdzielni im. Moraczewskiego
głosują jawnie na podstawie legityma-
cji udziałowych tejże spółdzielni.

Izba Pracodawców w Borysławiu —
(podpisy).

Związki Zawodowe: Haluch Franci-
szek, Przewłocki Feliks.

Protokół podpisał również obecny na
konferencji starosta drohobycki, p. Po-
rembalski.

Wobec powyższego, odbędzie się w
najbliższym czasie plebiscyt w przemy-
śle naftowym, a robotnicy swoim gło-
sowaniem zadadzą niewątpliwie osta-
teczny cios bebesowcom.

Bebesowcy, przewidując swoją klę-
skę, nie chcieli się zgodzić na plebiscyt;
domagali się zatrzymania funduszu
na zawsze, na podstawie wyniku gło-
sowania z roku 1930.

Głosowanie odbędzie się tajnie kart-
kami, a bebesowcy będą głosować jaw-
nie (ci, którzy wykazali się książeczką
udziałową zbankrutowanej spółdzielni).

Delegaci Klasowych Związków Za-
wodowych, na posiedzeniu Główniej Ko-
misji plebiscytowej dnia 2 maja b. r.,
proponowali głosowanie jawne dla be-
besowców, ale p. Praussowa wniosek
ten odrzuciła; obecnie zaś sprawę za-
łatwiono powyższym protokołem.

Prawdziwą przyjemnością

jest noszenie obuwia
z obcasami gumowymi
BERSON. Najdłuższa
wytrzymałość, trzy ra-
zy twardsze i tańsze
od skóry, chroni przed
zmęczeniem.

Więcej oczywiście
nie można wymagać
od obcasa gumowego.
A więc tylko
BERSON!

AZJA I EUROPA

Z POWODU SZUKI J. BRAUNA W „ATENEUM”

Wystawiany obecnie w teatrze
„Ateneum” dramat Jerzego Brauna
„Europa” ma, jak wiadomo, za punkt
wyjścia kontrast między kulturą A-
zji a Europy. To zagadnienie kultu-
ralne zdaje mi się, od przeszło 130
lat, zwłaszcza zaś od czasu podbo-
jów kolonialnych, nie przestaje zaj-
mować myślicieli europejskich. Lek-
ceważenie dla kultury azjatyckiej
mieniało się z przesadnym jej uwiel-
bieniem, aż zapanowała jakaś taka
równowaga.

Romantyzm skłonny był uwiel-
biać kulturę azjatycką już dlatego,
że wydawała się prostszą, pierwot-
niejszą od europejskiej. Tak samo
jak dziś z tego samego powodu róż-
ne snohy literackie i malarskie sław-
nią kulturę murzyńską. W samej
rzeczy jednak kultura Azji jest o
wiele starsza, a europejska od niej
pochodzi. Gdy uczeni zaczęli zazna-
jamiać z świętymi księgami Hindu-
sów, wtedy przyszła nowa fala zach-
wytu. Myśli, które tam znajdo-
wano, wydały się mądrzejszymi od
całej filozofii europejskiej.

Ale właściwie to, co było najlep-
szego w mądrości indyjskiej, wyk-
sploatował już pesymista Schopen-
hauer, budując swoją filozofię kwie-
tyzmu (spoczynku). Wszystko na
świecie nic nie znaczy, nic się nie
rozwija, coż znaczy tylko sztuka —
i dobre uczynki. Jedynym sensem
świata jest wrócić do niebytu, pogrą-
żyć się w Nirwanie (nicości).

Kontrastem do Schopenhauera —
i prawdziwym wyrazicielem myśli
europejskiej był Hegel, który ukazał
sens dotychczasowego rozwoju dzie-
jów. W skokach dialektycznych his-
torii ziszcza się jakaś idea. Przeto
świat jest pełen sensu, choć się wy-
daje chaosem. Jak wiadomo na He-
gla oparł się Marx. Socjalizm jest
nauką czysto europejską. Buddyzm
azjatycki, przejęty przez Schopen-

hauera może doprowadzić tylko do
pojedynczych dobrych uczynków,
gdy socjalizm jest nauką o czynnej
miłości bliźniego.

Oczywiście na tem kontrast się nie
wyczerpuje. I tu i tam są zwyrodnie-
nia. W środkowej Azji panuje bez-
myślna bigoterja. W Europie czyn
utracił swój cel, kapitalizm działa
jak maszyna pozostawiona samej
sobie.

Miesza się też jedno z drugim.
W Europie Tagore, Ramakriszna
zawracają głowę ludziom, ale w In-
djach znowuż nauka europejska ro-
bi postępy. Opowiada o tem bardzo
interesująco Bruno Winawer w swo-
ich pogadankach przyrodniczych
(„Łono natury” z cyklu „Świat dzi-
wów” biblioteczka Roju nr. 167 —
168 cena 60 groszy).

Tematem: Europa — Azja, zajmo-
wało się wielu uczonych. Ja znam z
tego zakresu tylko książki Cohen-
Portheima, Theodora Lessinga i nie-
co Kayserlinga. W sposób bardzo
przejrzysty formuluje ten kontrast
znany pionier Paneuropy dr. Cou-
denhove — Calergi w dziełku „Obro-
na techniki”. Tu podaje streszczenie
jego wywodów.

Wielkość Azji polega na jej etyce
— wielkość Europy na jej technice.
Azja jest nauczycielką świata w
opanowaniu samego siebie, Europa w
opanowaniu natury.

W Azji punktem wyjścia dla kwe-
stji społecznej było przeludnienie, w
Europie — klimat. Azja musiała
przedewszystkiem umożliwić poko-
jowe współżycie nadmiarowi ludno-
ści — to mogło się stać tylko przez
wychowanie człowieka do bezinte-
resowości i opanowania samego sie-
bie, przez etykę. Europa musiała za-
żegnawać niebezpieczeństwa głodu i
zimna: to mogło się stać tylko przez
pracę i wynalazki, przez technikę.

Dwie są zasadnicze wartości życia:
harmonia i energia; do nich dadzą
się sprowadzić wszystkie inne war-
tości.

Wielkość i piękno Azji oparte są na
harmonii; wielkość i piękno Europy
na energii.

Azja żyje w przestrzeni: jej duch
jest zadumany, zwrócony ku sobie sa-
memu, spokojny i zamknięty; Azja
jest kobieca, roślinna, statyczna, a-
policzna, klasyczna, sielankowa.

Europa żyje w czasie: jej duch jest
czynny, skierowany na zewnątrz, ru-
chliwy i dążący ku celom; Europa
jest męska, zwierzęca, dynamiczna,
dionizyjska, romantyczna, bohater-
ska.

Symbolem Azji jest wszechogar-
niające morze, Koło, — symbolem
Europy jest dążący naprzód stru-
mień, linja prosta.

Tu odkrywa się najgłębszy sens
kosmicznego symbolu alfy i omegi.
W języku znaków mówią nam one o
mystycznej, wieczystej biegunowości
siły i formy, czasu i przestrzeni, czo-
łowieka i kosmosu, która się kryje po-
za duszą Europy i Azji:

wielka Omega, koło, którego bra-
ma otwarta jest ku kosmosowi — jest
symbolem boskiej harmonii Azji;

wielka Alfa, kąt ostry wskazujący
ku górze, który przebijają Omegę, —
jest symbolem ludzkiej aktywności i
dążenia ku celom u Europy, która
zrywa z wiecznym spokojem Azji.
Alfa i Omega są również w znacze-
niu freudowskim wyrazem symboli
rodzaju męskiego i żeńskiego,
połączenie tych znaków będzie
zapłodnieniem i życiem i obawia
wieczny dualizm świata. Podobna
symbolika jest zapewne podstawą
cyfr 1 i 0: skończona jedynka jest
protestem przeciw nieskończonemu
zeru — „tak” przeciw „nie”.

Dusze Azji i Europy wyszły z
dwóch innych klimatów. Centra kul-
tury azjatyckiej leżą w ciepłych, ko-
kolicach Europy w zimnych. Stąd
wyniknęły ich różne postawy wobec
natury. Na południu rozprawa mię-

dzy człowiekiem a naturą była spo-
kojnie harmonijna, na północy, bo-
jowo — bohaterska. Dynamika Euro-
py tłumaczy się tem, że jest ona naj-
bardziej na północ wysuniętym śro-
dowiskiem kultury na ziemi. Zimno
i skąpość gleby stawiają od 10000
lat Europejczyka przed wyborem:
„pracuj lub umieraj!” Zima wytepi-
ła słabych, biernych, ociężałych Eu-
ropejczyków i wychowała rasę twar-
dą, czynną, bohaterską.

Gorąco zmusza człowieka do o-
graniczenia swej aktywności do mi-
nimum, — Zimno zmusza go do sto-
pniowania jej do maksimum.

Czynny, bohaterski człowiek póź-
noży wciąż zwyciężał i zdobywał
biernie, harmonijne południe; zato
później południe asymilowało i cy-
wilizowało północnego barbarzyńcę.
Najwięcej podbojów wojennych w
dziejach wychodzi od ludów półno-
cznych i kieruje się przeciw południo-
wi — najwięcej zaburzeń duchowo-
religijnych wychodzi od ludów po-
łudnia i kieruje się ku północy. Eu-
ropa została podbita pod względem
religijnym przez Żydów, pod wzglę-
dem wojskowym przez Germanów.
W Azji zwyciężyły religie Indyj i
Arabii, — podczas gdy jej główną
potęgą polityczną jest Japonia.

W dobroci i mądrości człowiek
wschodu przewyższa Europejczyka
— ustępuje mu pod względem ener-
gji i bystrości.

Europejski honor jest wartością
bohaterską — orientalna godność
wartością harmonijną.

Nieustanna walka hartuje serce,
ciągly pokój je łagodzi. Dlatego
człowiek wschodu jest łagodniejszy
od Europejczyka. Przytem socjalna
przeszłość Indów, Chińczyków, Ja-
pończyków i Żydów jest o wiele star-
sza niż np. Germanów, którzy jesz-
cze przed 2000 laty żyli w anarchji;
dlatego Azjaci mogli swoje społecz-
ne cnoty lepiej rozwinąć niż Euro-
pejczycy.

Dobroci serca odpowiada mądrość

P. FLICK A HUTA POKOJU

Donosiliśmy przed kilku dniami w „Re-
botniku”, iż „dyktator polskiego hutnictwa”,
nacionalista niemiecki, p. Flick, ma nabyć
również i „Hutę Pokoju” na Górnym Śląsku.

Obecnie „Ilustrowany Kurjer Codzienny”
komunikuje, że ostatecznie rokowania p. Fli-
cka o nabycie akcji „Huty Pokoju” zo-
stały zerwane.

BOMBA W CERKWI

We wsi Nowosiółka Jazłowiecka w
pow. buczackim rzucono do miejscowej
cerkwi nabój z pocisku armatniego, wy-
pelniony prochem i płonącym lontem.
Nabój eksplodował, niszcząc ołtarz,
oraz podłogę.

O dokonanie zamachu oskarżeni są 3
członkowie „Selrobu lewicy”, którzy tej
samej nocy zbiegli.

WYJAZD

DYR. BARAŃSKIEGO

Wczoraj rano wyjechał do Paryża i
Londynu dyr. Leon Barański, dyrektor
departamentu obrotu pieniężnego w
Min. Skarbu.

Według pogłosek wyjazd dyr. Bara-
ńskiego związany jest z rokowaniami,
prowadzonymi z finansistami francuski-
mi i angielskimi, celem zainteresowa-
nia ich rynkiem polskim.

Ministerstwo Skarbu dąży do uplaso-
wania większej ilości listów zastawnych
ziemskich i Banku Rolnego na rynku
francuskim, oraz angielskim. Sprawą
tą ma się zająć dyr. Barański.

W cieplejszej porze roku traci się zaży-
czaj apetyt, lecz byłoby błędnie, gdyby o-
graniczono spożywanie potraw, co siłą rze-
czy wywołać musiałoby coraz większe osła-
bienie. Przedewszystkiem dorasta, aże dzie-
ci należy intensywnie odżywiać. Jako nad-
zwyczaj smaczne i pożywne polecić można
bardzo aromatyczne budynie OETKERA rów-
nież przez dorosłych chętnie widziane. Ze
względów na ogromny zbyt otrzymać można
budynie OETKERA zawsze świeże. 627

Doroczne Walne Zebranie Warszaw-
skiego Oddziału Robotniczego Towarzy-
stwa Przyjaciół Dzieci odbędzie się w
sobotę, dn. 30 maja o godz. 7-ej w loka-
lu Ogniska - Wzorówki, Żórawia 21 m.
22, z następującym porządkiem dzien-
nym:

1. Odczytanie protokołu poprzednie-
go Walnego Zebrania. 2. Odczyt Idea
pokoju w wychowaniu. 3. Sprawozda-
nie z Ognisk i Klubów oraz kuchni dla
dzieci bezrobotnych na Ochocie. 4.
Sprawozdanie kasowe. 5. Sprawozdanie
Komisji Rewizyjnej. 6. Dyskusja. 7. Wy-
bór Zarządu. 8. Wolne wnioski.

ducha. Mądrość polega na harmonji
— bystrość na zaostreniu ducha.

Także mądrość jest owocem doj-
rzałego poświadczenia, który na półno-
cy jest rzadki. Nawet filozofowie
Europy rzadko są mędrkami, jej ety-
cy rzadko dobrułymi. Jeszcze
kultura starożytna Europy była ob-
fitysza u mędrków — ten typ w no-
woczesnej Europie (wśród chrześci-
jan) prawie wymarł. Pochodzi to
także stąd, że za czasów średniowie-
cza wśród zgłębku wojennego jedy-
nem schroniskiem dla kontemplacyj-
nej mądrości były klasztory: tam
chronili się mędrzy i wymierali ja-
ko ofiary ślubu czystości.

Europejskie wizerunki Chrystusa
są surowe i smutne — posągi Bud-
dy uśmiechają się. Myśliciele Euro-
py są głęboko poważni — mędrzy
Azji uśmiechają się, bo żyją nie w
walce lecz w harmonji z sobą, ze
społeczeństwem i z naturą; każda
reformę zaczynają od siebie nie od
drugich i działają bardziej przykła-
dem niż przez książki. Dla człowieka
jednemu odnajdują swoje dziecięctwo
podczas gdy myśliciele Europy wcze-
śniej się starzeją.

Mimo to Europa jest na swój spo-
sób tak samo wielka jak Azja: ale
jej wielkość nie polega na dobroci,
ani na mądrości lecz na sile czynu
i na duchu wynalazczym.

Europa jest bohaterem ziemi; na
każdym froncie bojowym ludzkości
stoi na czele: w myślistwie, wojnie
i technice Europejczyk więcej doko-
nał niż jakikolwiek inny lud kultu-
ralny. Wytepił prawie wszystkie
niebezpieczne zwierzęta w swoich
krajach; zwyciężył i podbił prawie
wszystkie ciemnoskórkie ludy, zatri-
umfował nad naturą przez technikę.

Posłannictwem światowem Azji
jest wyzwolenie ludzkości przez etykę
— posłannictwem Europy wyzwo-
lenie przez technikę

(Podkreślenia Coudenhova).

Podał Karol Irzykowski.

SILNIK 60 KM 200 OBR/MIN.

Semi Diesel na ropę naftową firmy URSUS, prądnica firmy ASEA 48 KVA 220/380 v. 1000 obr./min., tablica rozdzielcza z 3 odpykami i przyrządem pomiarowym — do sprzedania natychmiast po likwidacji elektrowni.

MAGISTRAT MIASTA SOCHACZEWA.

OBRAZKI Z HISPANII

Tłumy podpalają klasztor Jezuitów w Hiszpanii.

Przed wyborami Rady Statutowej Brat. Pom. S. U. W.

Reorganizacja ustroju studenckich Bratnich Pomocy staje się coraz bardziej palącą potrzebą życia akademickiego. Instytucje samopomocowe, mające na celu obronę interesów i poprawę bytu niezamożnej młodzieży, stały się z biegiem czasu folwarkiem O. W. P. i jego korporacyjno - klerykalnych przybudówek.

Prawicowej reakcji udało się ugruntować swe wpływy na tym terenie. Zdobytą władzę zużywa młodzież wszechpolska dla własnych celów, nie oglądając się na istotne potrzeby niezamożnych akademików.

Młodzież socjalistyczna, zorganizowana w szeregach ZNMS, wysunęła projekt reformy ustroju Bratnich Pomocy na zasadach: 1) powszechność, 2) przymusowość, 3) przebudowa pośrednictwa pracy na zasadach organizacji zawodowych, 4) wybór naczelników władz

w pięcioprymiotnikowym głosowaniu.

Dla dokonania reformy została powołana na terenie Bratniej Pomocy Uniwersytetu Rada Statutowa, której wybory odbędą się 27 b. m. Zgłoszono pięć list: 1 — endecka, 2 — Związku Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej, 3 — Z. P. M. D., 4 — obrony interesów niezamożnych akademików (BBS), i 5 — Akad. Blok Samopomocowy. Jak widać z tego sanacja stawia 2 listy: demokratyczną i „samopomocową”, pod którą kryje się pałkarski Legion Młodych. Endecy idą z jedną zjednoczoną listą.

Na czele listy Z. N. M. S. stoją tow.: Ewa Kalinowska, Zbigniew Mitzner, Jadwiga Szymanowska, Hieronim Wiatr i t. d.

A więc w dniu 27 b. m. wszyscy akademicy, pragnący poprawy ustroju Bratnich Pomocy oddadzą swe głosy na Nr. 2.

PODARUNEK PRZEDWYBORCZY SANACJI I ENDECCI

W dniu wczorajszym Rektor U. W. cofnął wszelkie kredyty dla Bratniej Pomocy. Zarząd odpowiedział na to wstrzymaniem wszelkich pożyczek. Miał wypowiedzieć zdecydowaną walkę z tem zarządzeniem, Zarząd endecki

przerzucił jego katastrofalne konsekwencje na rzeszę niezamożnych akademików. Jedyną odpowiedzią na ten postępek demokratycznych panów z Obwiespołu będzie głosowanie na listę Z. N. M. S. Nr. 2.

WYCIECZKI T. U. R.

Do Wiednia pod kierunkiem t. posła Piotrowskiego od 15 — 28 lipca Koszty 170 — 190 zł. Zwiedzenie ciekawych instytucji robotniczych, komunalnych, szkolnictwa. Zwiedzenie Wiednia, jednego z najpiękniejszych miast, okolicy oraz ewentualnie za specjalną dopłatą 60 zł., wyjazd do Budapesztu autobusami. Uczestniczenie w Olimpiadzie Robotniczej.

W Pieniny, przez Spiż czeski do Zakopanego od 30 czerwca do 10 lipca. Koszty 95 zł. Przez Kraków, Nowy Sącz do Krościenka, łódziami przełom Dunajca, Szczawnica, Trzy Korony, przeście

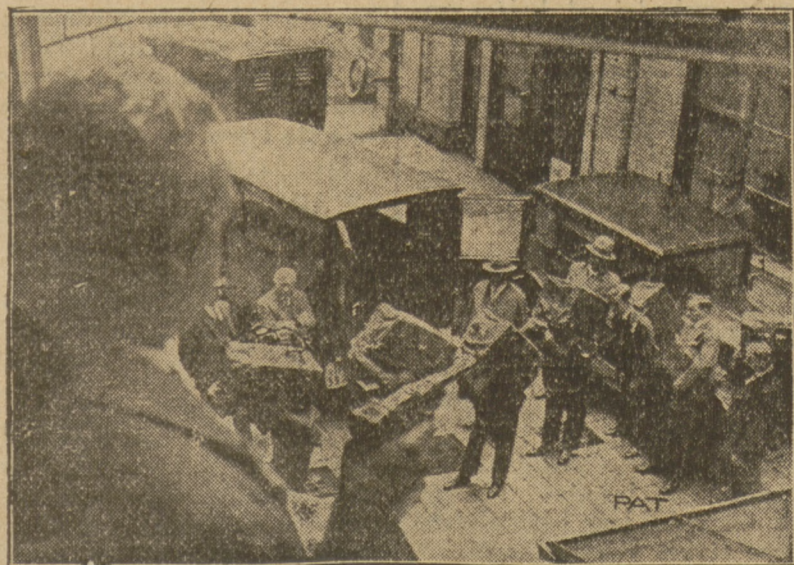
na Spiż czeski, Lubowla, Podgrodzie, Lodowa Jaskinia, przez Tatry — Zakopane. Prowadzą t.: Kopcińska - Pieta-kowa i poseł Czapiński.

Zapisy i informacje w Sekretarjacie Generalnym T. U. R. ul. Czerwonego Krzyża Nr. 20, 4 piętro, od godz. 5 do 7, tel. 325-03.

Dr. D. WURCELMAN

choroby nerwowe i wewnętrzne
Żoliborz Of., ul. Śmiała Nr. 26
od 5—7 pp. Tel. 224-94

TRANSPORTY ZŁOTA I SREBRA POD OSŁONĄ WOJSKA I POLICJI

Nielada trudności musieli pokonać bankierzy chicagowscy, transportując sztaby złota i srebra do nowozbudowanego skarbcu. W specjalnie opancerzonych samochodach pod czujnym okiem sztabu wywiadowców przemknęły ulicami Chicago auta z drogocen-

nym ładunkiem. Na ilustracji widzimy krańcowy etap wędrowki złota, na grzbietach ludzkich, z samochodów do skarbcu. Nad bezpieczeństwem, a raczej nad całością, zimnego metalu czuwają wywiadowcy z bronią gotową do strzału.

CO SŁYCHAĆ NA ŚWIECIE

ŻYDOWSKA GMINA WYZNANIOWA ZAKAZUJE WSPÓLNEGO KĄPIENIA SIĘ MĘŻCZYZN I KOBIET. Ortodoksyjna gmina żydowska w Munkaczewie (Ruś Podkarpaska) ostro zakazała wspólnego kąpienia się mężczyzn i kobiet. Aby rozkaz ten został spełniony, ustanowiono specjalnych kontrolerów, których zadaniem będzie zawiadomić gminę o ewentualnym przekroczeniu zakazu przez poszczególnych członków gminy wyznaniowej. Kto prze-kroczy zakaz, będzie przykładnie ukarany. Członkowie gminy powinni przestąpić takiego zupełnie bojkotować. Przeciwno zakazowi wystąpiło kilku wybitniejszych członków gminy żydowskiej.

300 NOWYCH LINII AUTOMOBILOWYCH W CZECHOSŁOWACJI. Obecnie istnieje w Czechosłowacji cały szereg linii autobusowych. W ostatnim czasie utworzono dalszych 300, łączących poszczególne kraje republiki. Najwięcej linii autobusowych znajduje się w Czechach, następnie na Morawach. Władze krajowe stale otrzymują prośby o pozwolenie na utworzenie nowych linii. Nie ulega wątpliwości, że wzrost komunikacji automobilowej poważnie zagraża rozwojowi kolejnictwa państwowego.

BIAŁY KRÓLEM MURZYŃSKIM.

Prasa angielska donosi o odnalezieniu pośród dzikich szczepów murzyńskich europejczyka, który przebywał tam od lat 25 i zdobył nawet godność króla plemienia Buru. Przedzierając się w głąb angielskiej Gwinei, angielska ekspedycja spotkała w jednej z wiosek murzyńskich białego człowieka herkulesowej budowy o pływowych włosach i brodzie. Człowiek ten okazał się Wilhelmem Knoopem, sternikiem niemieckiego żaglowca „Emilie”, który w roku 1904 najechał na rafę podwodną i zatonął. Z pośród załogi ocalał jedynie Knoop, który ostatkiem sił dopłynął do brzegu, gdzie omdlałego znalazła młoda murzyńska dziewczyna. Dziewczyna była córką króla plemienia Buru. Knoop pozostał krótko królewskim więźniem, a po jego śmierci, władca plemienia Buru. Ekspedycja angielska zaproponowała Knoopowi powrót do ojczyzny, Knoop jednak oświadczył, że woli zostać pośród murzynów i że nigdy już do Europy nie powróci.

KSIEŻA W HISPANII STRZELAJĄ DO TŁUMU. W Barcelonie policja aresztowała w klasztorze Salezjanów trzech duchownych, oskarżonych o strzelanie do tłumu, który atakował klasztor.

WRZENIE WŚRÓD ROBOTNIKÓW W ROSJI. Ostatnie zarządzenia władz sowieckich wprowadzające dla robotników przymus pracy na przeciąg 5-ciu lat, oraz obniżające płace robotnicze, w dalszym ciągu wywołują wrzenie wśród robotników. Ostatnio rząd sowiecki polecił władzom miejscowym dokonać podziału robotników na dwie kategorie — t. zw. szturmowców komunistycznych, którym nadano pierwszeństwo o-trzymywania artykułów żywnościowych, podczas gdy reszta robotników, należąca do drugiej kategorii została upośledzona w swoich prawach wskutek czego z trudem zdobywa pożywienie. Na tem tle doszło ostatnio do krwawych zaburzeń w Gorkach na Białej Rusi, gdzie robotnicy napadli na kierownika t. zw. brygady szturmowej Gaponowa, zadając mu nożami 7 ran. Gaponow zmarł. Zamordowany komunista był delegatem partii komunistycznej i odznaczał się bezwzględnością w stosunku do robotników.

SPROSTOWANIE

Od warszawsko - ryskiej fabryki wyrobów gumowych otrzymaliśmy następujące sprostowanie:

Dnia 20 kwietnia w fabryce naszej, podczas pracy, wskutek defektu w wentylacji, na jednej z sal kałozówni, uległo omdleniu 20 robotnic. Po udzieleniu szybkiej pomocy lekarskiej przez Pogotowie Ratunkowe, wszystkie robotnice w ciągu kilkunastu minut powróciły do pracy; tylko 2 z robotnic, z których jedna cierpi na silną nerwicę serca, a druga znajduje się w stanie odmiennym, zostały przewiezione do mieszkania przez karetkę Pogotowia.

Jedna z tych robotnic już następnego dnia powróciła do pracy, a druga, od dłuższego czasu cierpiąca na nerwicę serca, uzyskała zwolnienie z pracy przez lekarza Kasy Chorych.

W związku z powyższym zdarzeniem pojawiła się w poczytnym piśmie W. P. wzmianka o masowym zatruciu robotnic w naszej fabryce siarczkiem węgla. Ponieważ w naszej produkcji siarczek węgla nie ma absolutnie zastosowania i po stwierdzeniu przez władze nadzorcze nieobecności jakichkolwiek badź gazów trujących, uważamy, że wzmianka o zatruciu oparta jest na bezwzględnej nieporozumieniu.

Wiadomości z całego kraju

TRAGEDJA ROBOTNIKÓW W HAJNÓWCE Koczowisko bezdomnych pod gołym niebem...

W lafach 1920 i 1921 w początkach rozpoczęcia eksploatacji puszczy białowieskiej, werbowani przez agentów i biura pośrednictwa pracy zjeżdżali się z Polski całej do Hajnówki robotnicy, poszukujący pracy. Ponieważ mieszkań w Hajnówce nie było, robotnicy, nie mając gdzie mieszkać, zaczęli kopać sobie w ziemi schrony, nazwane później „ziemiankami”.

Wówczas nikt nie oponował, bo robotnicy byli potrzebni. Za ich krwawą i znojną pracę, pozwolono im mieszkać w norach, chociaż w puszczy gniją tysiące metrów drzewa, z których możnaby było pobudować baraki i choćby za opłatą dać mieszkanie robotnikom.

Nareszły rządy „radosnej twórczości sanacyjnej” i wszystkim robotnikom, zamieszkującym w ziemiankach, wytoczono proces o bezprawne pobudowanie się na terenach państwowych. I cóż się dzieje? Na żądanie Prokuratury Generalnej, Sąd Okręgowy w Białymstoku zasądził eksmisję krecich nor (ziemianek), obciążając równocześnie robotników kosztami procesu, dochodzącymi do stu i więcej złotych. I dzieje się to w okresie kryzysu. Robotnikom bezrobotnym grozi jeszcze strata dachu nad głową.

Na groźbie się nie skończyło. Od słów „sanacja” przeszła do czynów.

W dniu 8 maja b. r. przyjechał komornik sądowy dla dokonania eksmisji, bo koszty za prowadzenie sprawy zostały już wyegzekwowane.

W asyście policji i dozorczy drogowego, p. Żuk-Zukowski, p. komendanta posterunku Tomkiela i p. przodownika Czerkowskiego przystąpiono do eksmi-

owania. Pod przymusem rozkazano robotnikom, zatrudnionym przy pracy na torze, by rozwalali ziemianki. Nie bacząc na to, czy w mieszkaniu są dzieci i rzeczy, zaczęto łamać i walić w gruzy schroniska.

Podczas rozbijania ziemianki Józefa Podolszańskiego tragedia doszła do najwyższego stopnia. Żona Podolszańskiego zemdlą, a on sam dostał ataku sercowego. Żonę zabrano do Kasy Chorych, a następnie przetrzymano ją do godziny 23-ciej na posterunku policji, dokąd uprzednio zabrano najstarszego, 16-letniego syna.

Podolszańskiego, obłożnie chorego, wyniesiono z siennikiem na plac, a ziemiankę zawalono na rzeczy, które się w niej znajdowały, łamiąc i niszcząc wszystko. Przy małych dzieciach Podolszańskich, ani też przy ich rzeczach nie pozostawiono żadnej opieki, tak, że dużo rzeczy zginęło. Do ciężko chorego Podolszańskiego wezwano księdza, który już na świeżym powietrzu udzielał mu posług religijnych. Podczas całej akcji, niszczącej dobytek robotnika, funkcjonariusze policji naigrawali się z nędzy ludzkiej, używając ordynarnych słów i mówiąc m. in., by robotnicy poszli skarżyć się do posła Dubois'a.

Przeszedł tajfun zniszczenia; utworzyło się koczowisko bezdomnych rodzin, które na sposób cygański obozują pod gołym niebem, pałac w nocy ogniska dla opędzenia się przed chłodem i komarami.

W końcu i tak już zrujnowanych materialnie i moralnie robotników pociągają do odpowiedzialności sądowej za rzekomy „opór władzy”.

MAGISTRAT ŁÓDZI ZATRUDNIA 1800 ROBOTNIKÓW NA ROBOTACH PUBLICZNYCH

Na miejskich robotach publicznych zatrudnionych jest obecnie 1800 robotników.

Magistrat kontynuuje usilne starania o uzyskanie środków na rozszerzenie tych robót.

BEZROBOCIE W OKRĘGU ŁÓDZKIM

Według danych państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy, na terenie okręgu łódzkiego zarejestrowanych jest 42.700 bezrobotnych.

W tej liczbie z zasiłków korzysta 18.000.

SZCZEGÓŁY STRASZNEJ KATASTROFY W OSTROWKU

Wczoraj podaliśmy krótką wiadomość o straszej katastrofie galaru w Ostrowku pod Sandomierzem. Oto szczegóły:

Po skończeniu prac w gminie Ostrowek, 32 robotników i robotnic chciało przepłynąć na drugi brzeg Wisły do gminy Turska Małego, pow. Sandomierski, do swoich domów. Robotnicy wsięśli na galar i odbili od brzegu. Aż tuż po odbiciu od brzegu, wskutek przeciążenia, galar nagle przechylił się na jeden bok i począł tonąć. Powstała niesłychana panika. W ogromnym zamęcie wszyscy rzucili się na przeciwną stronę galaru, chcąc zrównoważyć ciężar, ale tymczasem, część robotników i robotnic, straciwszy równowagę, upadła na dno galaru i zeszła się w nurty Wisły.

Na odgłos krzyków zjawili się ludzie, których oczom przedstawił się przerażający widok. Na środku Wisły widniała na galarze skłębiona masa ciał, która zesuwała się coraz szybciej w wodę. Zorganizowano natychmiastową pomoc, jednakże z osób, które wpadły do rzeki udało uratować tylko 21, zaś 11 osób utonęło. Są to: Aniela Raz, lat 30, Julia Samborska lat 30, Marja Husarska lat 20, Marja Walasówna lat 19, Józefa Jedrasówna lat 21, Julia Wróbel lat 32, Stanisław Pielak lat 26, Jan Szczygiel lat 22, Stanisław Pryk lat 19, Jan Wnuk lat 26 i Marja Ciela lat 31.

Wszystkie ofiary wypadku pochodzą z Małego Turska.

SCHWYTANIE ZBIEGŁEGO WIEŹNIA.

Policja schwytala jednego ze zbiegłych z więzienia w Wadowicach niebezpiecznych bandytów: Jana Fronczaka.

SAMOBÓJSTWO WIEŹNIA.

W komisariacie policji w Krakowie popełnił samobójstwo przez powieszenie więzień Władysław Ptas, który został przytrzymany za włóczęgostwo, a pozbawiony — poszukiwany był przez posterunek policji w Krynicy za oszustwo.

STAN POGODY

CIEPŁO I MOŻLIWOŚĆ BURZ

Spostrzeżenia państwowego Instytutu meteorologicznego: Wczoraj o godz. 10 temperatura +21,6° Cels., wilgotność 57 proc. stan nieba: Pogodnie.

Prawdopodobny przebieg pogody w Polsce: Najpierw pogodnie i bardzo ciepło: Siłbe wiatry południowo - wschodnie, potem wzrost zachmurzenia i możliwe burze i wiatry zmienne.

Z W CZORAJSZEJ GIEŁDY

Waluty: Dolar St. Zjedn. 8,91%. Dewizy: Holandia 358,56, Londyn 43,40%, Nowy Jork 8,917, Paryż 34,90%, Praga 26,43%, Szwajcaria 172,55, Włochy 46,72, Wiedeń 125,38.

Obroty średnie. Tendencja niejednolita — Urzędowy kurs dolara wyższy. Dolar gotówkowy w obrotach pozagiełdowych 8,914. Za rubla złotego żądano 4,725. W obrotach prywatnych: rubel srebrny 1,48. Gram czystego złota 5,9244.

Z ŻYCIA PARTJI WARSZAWSKA ORGANIZACJA P. P. S.

ŚRODA DN. 27 B. M.

EGZEKUTYWA O. K. R. W. w środę dnia 27 maja r. b. o godz. 6 po poł. w lokalu Długa 19, odbędzie się posiedzenie Egzekutywy Warszawskiego Komitetu Robotniczego P. P. S.

WOLA — CZYSTY. O godz. 7 w. posiedzenie Komitetu.

JEROZOLIMA. Godz. 7 w. posiedzenie Komitetu.

GROCHÓW. Godz. 7 w. posiedzenie Komitetu.

CZWARTEK 28 B. M.

KONFERENCJA MIĘDZYDZIELNICO. WA. 28 maja r. b. o godz. 6 po poł. w lokalu Długa 19, odbędzie się konferencja międzydzielnicowa. Prezydja komitetów obowiązane są przybyć koniecznie.

RUCH KOBIECY

KOŁO MOKOTÓW. Zebranie kobiet w środę o godz. 7 wiecz. z referatem.

Organizacja Młodzieży T. U. R.

10-LECIE KOŁA. W niedzielę, dnia 31 b. m. o godz. 4 po poł. w lokalu Koła — al. Dzielna 95 odbędzie się spotkanie wszystkich członków, którzy należeli w latach 1921 — 1931 do Powązkowskiego Koła Młodzieży TUR. i „Prace”.

KOMITET WYKONAWCZY. W środę, dnia 27 b. m. o godz. 7 wiecz. odbędzie się posiedzenie Komitetu Wykonawczego Warszawskiej Organizacji Młodzieży T. U. R.

Co wyświetlają kina?

ATLANTIC: „Sekretarka osobista”.
APOLLO: „Kobieto nie grzesz”.
CAPITOL: „Sewilla, miasto miłości”.
CASINO: „Niebezpieczny raj”.
COLOSSEUM: „Błękitny ekspres”.
COLOSSEUM (Mała sala): „Cud nad Wisłą”.

CRISTAL: „Żywy pocisk”.
CZARY: „Rudowłosa grzesznica”.
FORUM: „Wybuch w prochowni”.
FILHARMONJA: „Pieśń Caballera” i „Serca na kotwicy”.
HOLLYWOOD: „Podzwrotnikowe szaleństwa”.

HELIOS: „Parada miłości”.
KOMETA: „Alraune” z Brygidą Helm.
LUX: „Zar miłości”.
MEWA: „Piomien miłości” i „Marynarz szuka miłości”.

MAJSTIC: „Kadeci z Annapolisu”.
MIEJSKI: „Anna Christie”.
POLA NEGRI PALACE: „Błękitny ekspres”.

PALACE: „Fra Diavolo”.
PAN: „Monte Carlo”.
PROMIEN: „Apaszka”.
RIVIERA: „Serce na ulicy”.
REWJA: „Martwy krzyk” i rewja.
SPLENDID: Kino nieczynne.

ŚWIATOWID: „Marokko”.
STYLOWY: „Kwiat Algieru”.
STAROMIEJSKI: „Sep pompasów”.
SOKÓŁ: „Czar meksykański”.
TECZA: „Podcięte skrzydła”.
TOMBOLA: „Król jazzu”.
TECZA: „Czar tanga”.
TRIANON: „Kochanka księcia”.
URANJA: „Dziewica Orleańska”.
ZNICZ: „Dlatego, że cię kocham”.

KSIEGARNIA ROBOTNICZA

Warszawa, ul. Warecka 9

tel. 229.70. P. K. O. 1228

poleca nowości:

HANEMAN J. Zagadnienia socjalizmu, polityki gospodarczej i wojny — 50

KANITZ F. Bojownicy jutra. Podstawy socjalistycznego wychowania — 2.—

W walce o zdrowie ludu. Mowy posłów i senatorów socjalistycznych przeciw rozpiciu ludności. — 35

NASZA RUBRYKA

Poszukiwanie pracy

STUDENTKA MŁODA, znajomość pisaną na maszynie, buchalterji, korespondencji poszukuje jakiegokolwiek pracy. Łaska oferty pod „J. K. S. N. P.” do adm. „Robotnika”.

POSZUKUJE OD 1 CZERWCA MIEJSCA kucharki i służącej — dobre świadectwa i rekomendacje. Wiadomość u dozorczy, Wspólna 39, w godzinach 10 — 6.

Robotnicy popierają swoje pismo

KRONIKA STOLECZNA

WYSTAWA PRACY CHAŁUPNICZEJ

Z inicjatywy Polskiego Towarzystwa Polityki Społecznej zostanie otwarta dnia 31-go maja r. b. przy ul. Leszno 13 pierwsza w Polsce Wystawa Pracy Chałupniczej. Wystawa ma na celu ujawnienie rozmiarów i znaczenia pracy chałupniczej w Polsce, oraz warunków w jakich pracą tą się odbywa.

STUDNIA ARTEZYJSKA W WARSZAWSKIM OGRODZIE ZOOLOGICZNYM

Warszawski Ogród Zoologiczny korzystał dotychczas z wodociągów miejskich, co pociągało za sobą znaczne koszty. Obecnie dy-

rekcji ogrodu udało się uzyskać kredyty na wywiercenie studni artezyjskiej, która dostarczać będzie wody do wszystkich urządzeń ogrodu.

Studnia, która znajdować się będzie na terenie dawnego Luna - Parku, wykończona zostanie w ciągu miesiąca.

NOWY TYP LATAREK NA DOMACH

Na domu miejskim (Krak. Przedm. 1) zawieszono — tytułem próby latarkę nowego typu. Szybko są ze szkła mlecznego, napisy czerwonymi literami. Latarka wygląda estetycznie.

WCZORAJSZE WYPADKI

ZAMACHY SAMOBÓJCZE

23-letnia Jadwiga Martelówna, służąca napila się acetonu na rogu ul. Marszałkowskiej i Złotej.

18-letnia Stella Goldwasserówna, ekspedjentka napila się esencji octowej. Desperatem udzielił pomocy lekarz w ambulatorjum Pogotowia, przewożąc je do domu.

ŚMIERTELNE ZAPASY SPORTOWE

W szpitalu Dz. Jezus zmarł 28-letni Władysław Kisiel, murarz. K. będąc w towarzystwie znajomych na wycieczce w lesie białym, w czasie amatorskiej walki francuskiej, był przetrzymany przez jednego z kolegów tak niefortunnie przez głowę — że padając na plecy, doznał uszkodzenia kręgosłupa. Po przewiezieniu do szpitala okazało się, że K. doznał złamania kręgosłupa.

ZASTRZELENIE WSCEKLEGO PSA — 9 POKASANYCH OSÓB.

Przy ul. Leszno 119, wściekły pies pokasał cztery osoby. Psa zastrzelił posterunkowy. Nadto w ciągu ub. świąt zostało pokasanych jeszcze 5 osób.

STRZAŁY DO SAMOCHODU

Na Białanach jechał zsoną samochód należący do fabryki biskoptów i chałwy Z. R.

TRAGICZNE SKUTKI WYNAJMU ŁODZI NIEPEŁNOLETNIEM

Dwaj koledzy: 18-letni Abram Szejnblum i 16-letni Szyja Eksztajn, wynajęli łódź i popłynęli w górę Wisły. W okolicach Siekierki łódź natrafiła na wir tak silny, że młodzieńcy, nie umiejąc widocznie dobrze wlać wiosłami, spowodowali wywrócenie się łódki i wpadli do wody. Na miejsce przybyła motorówka z policjantami komisariatu rzeczniczego. Dopiero po półgodzinnym poszu-

kiwaniach — zdołano wydobyć nieszczęśliwych młodzieńców. Niestety, wszelkie środki ratownicze — okazały się już spóźnione. Złotki ofiar własnej nieostrożności — przewieziono do komisariatu rzeczniczego, a następnie, karetą tow. „Ostatnia Posługa” zabrano na cmentarz. Przedsiębiorca wynajmu łodzi, za nieostrożność się do przepisów — będzie pociągnięty do odpowiedzialności.

Z SĄDOW

3 MIESIĄCE ZA „OBRAZĘ” PREZYDENTA

W Górze Kalwarji w restauracji gawędziło przy stoliku dwóch starszych panów... W czasie rozmowy do lokalu weszło 2 urzędników celnych. Jednemu z nich nie podoobało się spojrzenie rzucone w jego stronę przez jednego z gości pomocnika reagenta Dragowskiego. Wobec tego odezwał się tonem wysoce obrzydliwym:

„Niech pan nie typie na mnie jednym okiem”.

— Nie na pana patrzę ale na portret prezydenta — odrzekł Dragowski.

— Osoba prezydenta nie może być tematem do rozmowy w takim miejscu.

„Prezydent jest takim samym człowiekiem jak ja. Jak mi zapłaci to mu buty oczyścić — odrzekł p. Dragowski.

Sąd okręgowy orzekł, iż wyrażenie lekceważące „jeżeli prezydent zapłaci to mu buty oczyścić” jest obraźliwe dla prezydenta i skazał go na 3 miesiące więzienia. I. K.

Z KONSERWATORJUM

Zakończenie sezonu w Stow. Mł. Dawnej muzyki. Recital M. Saleckiego.

Ostatnie audycje Stow. Miłośników dawnej muzyki charakteryzowały trzy bardzo odrębne nastroje. Wieczór kompozytorski Tadeusza Jareckiego był ciekawą próbą twórczości współczesnej, audycje dla dzieci — przeglądem niektórych nietych dziecinnych ilu z myślą o dzieciach pisanych utworów („Symfonia dziecięca” Haydna) i wreszcie najbardziej typowa ze względu na cele Stow. 82 audycja klasyków XVIII w. z Mozartem, synami Bacha i Gluckiem, na czele kończyła pięciolatek z roku na rok intensywniejszej działalności Stowarzyszenia.

P. Mieczysław Salecki poświęcił ostatni recital głównie arjom włoskim, francuskim i polskim. Ani metalowy, dość jednostajny w brzmieniu materiał głosowy, ani sposób śpiewania, niewyraźna dykcja — nie wysuwają tenora ponad poziom przeciętny.

Wieczór „Bratniej Pomocy” uczniów Szkoły im. Karłowicza.

Uczniowie Szkoły im. Karłowicza pozostającej obecnie pod kierunkiem dyr. Adama Bukowińskiego występują z trzecim w tym sezonie koncertem. Z klas fortepianowych: prof. M. Synoradzkiej i A. Marka grał p. p. C. Kupersztuchówna, L. Ciszewska, M. Chudzyński i A. Handelzalski. Skrzypce kl. dyr. Bukowińskiego miały swoich uzdolnionych przedstawicieli w pp. I. Szajewicz i L. Szpajzerze (szkoda, że koncert Paganiego o wiele przerasta siły techniczne p. Szpajzera). Z klasy prof. E. Walterówny śpiewali pp. Volmanówna, Szorówna, Elman i doskonale zapowiadający się tenor liryczny p. W. Marchewka.

Najmłodsze pianistki, jak i dawniej reprezentowała Zosia Vogtmanówna z klasy prof. J. Piekarskiej, obok starszej koleżanki p. S.

CO USŁYSZYMY PRZEZ WARSZAWSKIE RADJO W ŚRODĘ

11.40 — 11.55 Przegląd Prasy. 11.58 — 12.10 Sygnał czasu. Hejnał. Odczytanie programu. 12.10 — 13.10 Muzyka z płyt gramofonowych. 13.10 — 13.25 Komunikat, po komunikacie dalszy ciąg muzyki z płyt gramofonowych. 15.00 — 15.20 Komunikat gospodarczy. 15.35 — 15.50 Komunikat harcerski. 15.50 — 16.10 „Znaczenie szkolnictwa zawodowego w pracy nad odbudową Państwa” — wygł. p. Kazimierz Pieracki. 16.10 — 16.15 Komunikat Centr. Biura Hydrograficznego dla żeglugi i rybaków. 16.15 — 16.45 Program dla dzieci. 16.45 — 17.15 Muzyka z płyt gramofonowych. 17.15 — 17.40 „Pedagogia i terapia kryminalna” — wygł. dr. Władysław Wolter. 17.45 — 18.45 Koncert popularny. 18.45 — 19.10 Rozmaitości, oraz komunikat Tow. Zachęty do Hodowli Koni w Polsce. 19.10 — 19.25 Skrzynka pocztowa rolnicza. 19.25 — 19.35 Muzyka z płyt gramofonowych. 19.35 — 19.40 Odczytanie programu na dzień następny. 19.40 — 19.50 Prasowy Dziennik. 19.50 — 20.00 Muzyka z płyt gramofonowych. 20.00 — 21.30 Koncert europejski z Lipska. W przerwie repertuar Warszawskich Teatrów Miejskich. 21.30 — 21.45 Kwadrans literacki. 21.45 — 22.20 Lekkie piosenki w wykonaniu chóru Warsa. 22.20 — 22.35 Wywiad red. Jana I. Targa z naczelnym prokuratorem m. j. i szefem Dep. Sprawiedliwości M. S. Wojsk, gen. Józefem Dańcem p. t. „Temida i Mars”. 22.50 — 23.00 Komunikaty: policyjny, sportowy. 23.00 — 24.00 Muzyka lekka i taneczna ze Lwowa.

Bartmanówny, która ładnym tonem odegrała I-szą część koncertu Mozarta.

Tym razem wieczór był koncertem samych solistów. H. D.

Kino ŚWIATOWID Marszałkowska 111
Pocz. 4, 6, 8, 10,

MAROKKO Z MARLENĄ DIETRICH 13 i ostatni tydzień

W Sobotę i w niedzielę od 12 do 2 poranki popularne po cenach znizonych.

KINO ATLANTIC
CHMIELNA 33. POCZ. 6, 8, 10, 15

MARY GLORY

w arcywesołym, melodyjnym filmie p. t.

„SEKRETARKA OSOBISTA”

KINO DZIEWKOWE MAJESTIC
Nowy-Swiat 43. Pocz. 6, Niedz. i święta 4-ej

Wstrząsający dramat, odtwarzający życie i działalność wychowanków szkoły morskiej p. t.

KADECI z ANNAPOLISU

w rolach głównych:

Jeanette Loff i John Mack Brown.

NADPROGR.: Najnowszy dodatek rysunkowy, DLA MŁODZIEŻY DOZWOLONY

KINO KOMETA Chłodna 49
TEATR Tel. 48-51

NA EKRANIE

„Gra o mężczyznę”

w roli głównej

Liana Haid

NA SCENIE: REWJA.

KINO REWJA Mokotowska 73
TEATR telefon 8-66-26.

Dziś i dni następnych

„Księżna Gdańska”

Na scenie: REWJA

„PO WŁOSKU”

„ATENEUM” — JEST TEATREM LUDZI PRACY

TEATR i MUZYKA

Dziś w teatrach miejskich

Wielki

o g. 8 „Straszny Dwór”

Narodowy

o g. 8 „Przeprowadzka”

Nowy

o g. 8 „Pod falami”

Letni

o g. 8 „Dobra Wróżka”

TEATR „ATENEUM”: Gra codziennie świeżo wystawioną sztukę Jerzego Brauna p. t. „Europa” w reżyserji Chmielewskiego z udziałem Mazarekówny, Jaracza, Łuszczewskiego, Sawana, Daniłowskiego, Dziewońskiego, Szletyńskiego, Poredy oraz całego zespołu „Ateneum”.

TEATR WIELKI: Dziś „Straszny dwór”.

TEATR NARODOWY: Dziś sztuka K. H. Rostworowskiego p. t.: „Przeprowadzka”.

TEATR NOWY: Dziś sztuka J. A. Hertza p. t. „Pod falami”.

TEATR LETNI: Dziś premiera „Dziejów salonu”.

TEATR POLSKI: Dziś i codziennie „Marietta” z M. Modzelewską i Władysławem Grabowskim oraz Dominikiem, Jarkowską, Lubieńską i in.

TEATR MAŁY gra codziennie z niesłabnącem powodzeniem komedję M. Maszyńskiego p. t. „Koniec i początek”. W próbach końcowych głóśna komedja angielska „I-sza pani Frazer” z M. Przybyłko - Potocką w roli głównej.

TEATR „NOWOŚCI”, Białńska 5. Dziś i codziennie „Wiktoria i jej huzar”.

PORANEK PIEŚNI

URZĄDZANY PRZEZ OGNISKO ROB. TOW. PRZYJ. DZIECI.

Ognisko-wzórówka Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci urzędująca dnia 31 b. m. o godz. 12,30 w sali teatru „Ateneum”.

PORANEK PIEŚNI I RECYTACYJ

w wykonaniu wychowanków ogniska. Bilety są do nabycia w Administracji „Robotnika”, ul. Warecka 7, oraz w CKW, u tow. Wicherskiej.

KINO-REWJA ZNICZ

Dziś i dni następnych

MIKOŁAJ RIMSKI

w najnowszym filmie obecnego sezonu

„Dlatego, że cię kocham”

NA SCENIE wesoła rewja w 12 odsłonach p. t. „Grube, czy chude”, humor, śpiew, taniec z udziałem całego zespołu pod kier. W. Sadowskiego i B. Melerwila.

Ceny miejsc od 1 zł.

Początek o g. 5,30 pp. W niedz. i święta 3,30

FILHARMONJA
JASNA 5. POCZ. O G. 6, 8 i 10

Wielki podwójny program

„PIEŚŃ CABALLERA”

Dramat z życia afrykańskiego. W roli głównej KEN MAYNARD i jego fenomenalny koń Tarzan.

2) „SERCA NA KOTWICY”

Arcywesoła komedja dźwiękowa w 7 aktach.

UWAGA: Sala wentylowana według ostatnich wymagań techniki.

Dźwiękowy- KINOTEATR
Długa 25 Hipoteczna 8

GRETA GARBO

w dźwiękowcu

ANNA CHRISTIE

NADPROGRAM.

Ceny miejsc od 50 gr.

COLOSSEUM
Pocz. 6, Niedz. 4

EKSPRESS

REALIZATOR

SERGJUSZ EISENSTEIN

MAŁA SALA: Ceny 1 i 1.50.

„CUD NAD WISŁĄ”

w roli głównej JADWIGA SMOSARSKA

2 serie razem. Dla młodzieży dozwolone.

TEATR „MORSKIE OKO”, Jasna 3. Dziś i codziennie nowa sensacja rewjowa p. t. „Milion złotych” z Pogorzelską i Krukowskim.

TEATR „QUI PRO QUO”. Dziś „w murawnej piwnicy”. Wkrótce premiera nowej aktualnej rewji.

TEATR „WESOŁY WIECZÓR”. Dziś i codziennie przebojowa rewja „Kocha? Lubi? szanuje?” z udziałem całego zespołu.

TEATR „NOWY ANANAS”. Rewja p. t. „Niedyskrete majowe”.

TEATR MIGNON. Dziś rewja „Pst! Pst! Ostrożnie!!!”.

TEATR „WESOŁY KĄCIK”. Codziennie rewja „Coś dla dam”.

Z „POLSKIEGO KLUBU ARTYSTYCZNEGO”

Ostatnia środa literacka w Polskim Klubie Artystycznym poświęcona była twórczości Artura Pręckiego, którą scharakteryzował w dobrze opracowanym referacie poeta Lucjan Andre, reasumując swoje wywody w definicji, że „w utworach Pręckiego mózg i zmysły dają świadectwo o istnieniu człowieka metafizycznego i to stanowi oryginalność i siłę jego talentu”.

Po referacie autor zapoznał licznie zebraną publiczność z kilkoma utworami A. Pręckiego dotąd niedrukowanymi.

ODCISKI

radycznie leczy plaster

SALVATOR

Znak ochr. Slinks

wyrobu Apteki W. Borowskiego

w Warszawie, Al. Jerozolimskie 59
Sprzedaw. we wszystkich aptekach i składach aptecznych

Ogłoszenia drobne Cerownia sztuczna podartej garderoby. Krawaty stare przerabiamy na nowe. Keller, pod Warszawą na Nowy-Swiat Nr 118. Sprzedaż dwuletnie. Hoża da 24, Nalewki 15, Dzi-1-2, telefon 8-52-93, ka 12. 616

SZTAFETA ROBOTNICZA

TYGODNIK SPORTOWY

Rok III

Warszawa, 27 MAJA 1931 r.

Nr. 21

ZE SPORTU ROBOTNICZEGO

MISTRZOSTWA KORZYKÓWKI R. R. S. K. O. JUŻ UKOŃCZONE.

Mistrzostwa koszykówki męskiej W. R. S. K. O. na rok 1931 zostały w ubiegłym tygodniu definitywnie ukończone. Tytuł mistrza przypadł w udziale Skrze, która nie straciła żadnego punktu, przed Marymontem.

PLAŻA SKRY JEST CZYNNĄ.

Już od ubiegłego tygodnia plaża Skry nad Wisłą jest czynna. Prawo korzystania z plaży mają wszyscy członkowie W. R. S. K. O. i Czerwoni Harcerze.

Wstęp na plażę za okazaniem legitymacji z opłaconymi składkami wyżej wymienionych organizacji wynosi gr. 40.

Dla Czerwonych Harcerzy do lat 14 gr. 10.

Plaża otwarta jest od 9 rano do zmroku.

WYCIECZKA STATKIEM PO WISŁE NA FUNDUSZ OLIMPIJSKI.

W sobotę, t. j. dnia 30 maja R. K. S. Elektryczność urządza wycieczkę spacerową statkiem po Wiśle dla członków W. R. S. K. O. i zaproszonych gości. Dochód przeznaczony jest na fundusz olimpijski. Podczas spaceru grać będzie, znana nam z Akademii Sportowej, orkiestra Zw. Elektr. Poza tym udział weźmą chór męski, oraz sekcja flastyki Skry. Początek wycieczki o godz. 17.

Zaproszenia nabywać już teraz można w sekretariacie W. R. S. K. O., Elektryczności, Skry i Sarmaty.

W razie nie pogody wycieczka odbyłaby się w innym terminie.

LEKKO - ATLETYCZNE MISTRZOSTWO OKRĘGOWE.

W dniach 13 i 14 czerwca wszystkie okręgi, względnie poszczególne kluby urządzają mistrzostwa lekko - atletyczne, które ze względu na swój charakter eliminacji przed olimpiadą, będą bardzo ważne dla wszystkich klubów robotniczych.

MISTRZOSTWA KOLARSKIE W. R. S. K. O.

W dniu 31 maja Sekcja Kolarska W. R. S. K. O. urządza bieg na 50 km., o tytuł mistrza kolarskiego W. R. S. K. O. na rok 1931. Bliższe szczegóły podane będą w najbliższym numerze „Robotnika”.

Z pobytu Langfuhru w Warszawie

Pobyt Langfuhru z Gdańska w Warszawie jeszcze raz głęboko podkreślił specjalny i bodajże najsilniej występujący charakter robotniczego sportu w Polsce, międzynarodową solidarność robotniczą.

Na tle naprzężonych stosunków politycznych między Polską i Gdańskiem, w dobie najsłabszego szowinizmu nacjonalistycznego, sprowadzenie Langfuhru do Warszawy podkreśliło charakter solidarności robotniczej bardzo silnie. Fakt ten najlepiej świadczy o tym, iż nasze hasła nie są czczymi frazesami, ale przy każdej okazji są wprowadzane w czyn.

Pod względem sportowym występ towarzyszy gdańskich był dla nich mniej udany. Na trzy mecze jeden wygrali, dwa przegrali, w tym jeden bardzo wysoko. Przypisać to należy w pierwszym rzędzie złemu systemowi gry na drużyny warszawskie. Langfuhr, grając góra, długimi podaniami nietylko, że nie mógł nic zrobić z drużynami warszawskimi, grającymi krótko dołem, ale zupełnie niepotrzebnie szafował swe siły na długie, męczące biegi.

Dotyczy to zwłaszcza pierwszych dwu meczów, gdyż trzecie spotkanie goście grali bardziej kombinacyjnie i celowo.

Jeżeli chodzi o poszczególne linie drużyny, to najlepiej wypadła obrona i bramkarz. Zwłaszcza ten ostatni pokazał się z jaknajlepszej strony, wykazując szybką orientację, dobre chwytty, szczególne wybiegi i wspaniałe ustawianie

się. Obrona o dalekim, oswabdzającym wykopie, przedstawiała twardy orzech do zgryzienia dla ataków drużyn przeciwników. Tak wysoki wynik w drugim dniu należy przypisać kiepskiej grze ataku i pomocy, które nie potrafiły dłużej przetrzymać piłki, zwalniając całą pracę na barki obrony. Jedyną zaletą ataku były dobry strzał i biegi, jednak kombinacja mocno szwankowała.

Pomimo niezbyt szczęśliwego bilansu sportowego goście opuszczali Warszawę

w jaknajlepszym nastroju i pełni wdzięczności za przyjęcie. Jak twierdził kierownik drużyny — tak serdecznej gościnie nie doznali oni jeszcze nigdzie. Z drugiej strony postępy piłkarstwa warszawskiego od ubiegłego roku wprowadziły ich w zdumienie.

Przyjazd Langfuhru do Warszawy należy uważać ze wszystkich względów za bardzo udany.

Był to jeszcze jeden sukces robotniczego sportu polskiego na terenie międzynarodowym.

Drużyna Langfuhru

Ubiegłe święta w sporcie

WEWNĘTRZNE KOBIECE ZAWODY LEKKO - ATLETYCZNE SKRY.

W niedzielę na boisku Skry odbyły się pierwsze wewnętrzne lekko - atletyczne zawody Sekcji Kobiecej R. K. S. Skry. Duże gorąco ujemnie wpłynęło na wyniki.

60 mtr. 1) Wencłówna I 9,2, 2) Wencłówna II 9,4, 3) Sawicka.

500 mtr. 1) Wencłówna II 1:46,2, 2) Kwaśniewska III 1:47,4.

Skok w zwyz: 1) Wencłówna I 121, 2) Chabierówna 116, 3) Zychowska.

Skok w dal: 1) Wencłówna I 458, 2) Chabierówna 428, 3) Wencłówna II 415.

Rzut dyskiem: 1) Wencłówna I 25,58, 2) Zychowska 23,42, 3) Sawicka 22,30.

Rzut oszczepem: 1) Wencłówna I 19,03, 2) Sawicka 18,51, 3) Zychowska 17,65.

Pchnięcie kulą: 1) Sawicka 7,17, 2) Zychowska 6,95, 3) Wencłówna I 5,95.

Startowało 8 zawodniczek.

TENISOWE MISTRZOSTWA WARSZAWY.

Ostatnie dwa dni, 24 i 25 b. m., przyniosły rozstrzygnięcia ostateczne w tenisowych mistrzostwach stolicy, przy czym wyniki spotkań końcowych były następujące:

Gra podwójna panów: Półfinały Balas i Zichy — Warmiński i Loth 6:2, 6:3, Malecek i Sibe — Popławski i M. Stolarow 6:2, 8:6.

Gra mieszana: Półfinały Jurzanka i Malecek — Volkmerówna i Popławski 3:6, 6:2, 6:3, Pozowska i Balas — Lilpopówna i M. Stolarow 6:3, 4:3, 6:3.

Gra pań: Półfinały Lilpopówna — Volkmerówna 6:2, 6:4, Pozowska — Raciborska 6:2, 6:2.

Spotkania finałowe dały wyniki następujące:

Gra pojedyncza panów: Malecek — Sibe 6:4, 6:3, 6:2.

Gra pojedyncza pań: Lilpopówna — Pozowska 6:2, 4:6, 6:3.

Gra podwójna panów: Malecek i Sibe — Balas i Zichy 6:4, 3:6, 6:13:6, 6:3.

Gra mieszana: Junzanka i Malecek — Pozowska i Balas 6:4, 6:4.

Gra juniów Podgórski — Zaleski 7:5, 6:4.

MECZE PIŁKARSKIE W ŁODZI. SUKCES WIDZEWA.

W Łodzi w meczach o mistrzostwo klasy A grali: ŁKS Ib — PTC 1:1, Bura — WKS 1:1, ŁTSG — Orkan 0:0, Widzew — Turysta 5:4. W tym ostatnim meczu Turysta prowadził na 15 min, przed końcem 4:0, jednak Widzew zdołał nie tylko wyrównać, lecz i przezwyciężyć szale zwycięstwa na swoją korzyść. Jest to 3-cie z rzędu zwycięstwo Widzewa w mistrzostwach.

LEKKOATLETYCZNE IMPREZY

W czasie świąt rozegrano w Warszawie cały szereg zawodów lekkoatletycznych, które dały następujące wyniki:

Mistrzostwa klasy C okręgu warszawskiego: 100 m. w dal i oszczep — Pławczyk 11,4,607 i 47,20, 400 m. — Deruszyński 57,6, 800 m. — Turkowski 2:12, 1500 m. — Witenberg 4:21, 2,5 km. — Powierza 17:03, 110 płotki — Rajker 20,4, 4x100 m. — AZS 49, w wyż — Cała 166, tyczka — Turczynowicz 290, kula — Gajadacz 11,19, dysk — Nosalik 36,09.

Kobiece mistrzostwa okręgu klasy B dały nast. wyniki: 60 m. — Fijałkówna 9,2, 200 m. i w wyż — Niewiadomska 32,3 i 123, 800 m. — Grabowska 2:50,8; w dal z miejsca — Weinseliszówna 216, w dal — Brodnicka 425, kula — Makowska 789, dysk — Pojakówna 23,79, oszczep — Grotowska 20,01, sztafeta 4 x 75 m. Makabi 42,8. Drużynowo wygrała Sława przed Makabi, Legią i AZS-em.

Pięciobój kobiecy o mistrzostwo Warszawy wygrała Grabicka 3229 pkt. przed Schabińską II (obie Grażyna) 3107 pkt. Poszczególne wyniki Grabickiej: 60 m. — 7,9 (czas bardzo dobry), w dal — 465, oszczep — 27,04, dysk — 25,27, 200 m. — 20,3. Wyniki Schabińskiej: 60 m. — 8,2, w dal — 420, oszczep 28,33, dysk — 31,26, 200 m. — 32.

TABELA KL. A. W. O. Z. P. N.

Po ostatnich rozgrywkach tabela kl. A. przedstawia się następująco.

Nazwa klubu	gry	pkt.	st. br.
1) Skra	6	11	24: 3
2) Warszawianka	6	10	21: 6
3) Legia	6	10	16: 5
4) Marymont	7	8	16:13
5) Polonia	6	7	14: 8
6) Świt	7	6	17:18
7) A. Z. S.	7	4	10:18
8) Znicz	8	4	14:30
9) Makabi	5	2	9:17
10) Gwiazda	6	2	5:27

TABELA O WEJŚCIE DO ROZGRY- WEK MIĘDZYOKRĘGOWYCH.

Nazwa klubu	gry	pkt.	st. br.
1) Skra	5	10	23: 2
2) Marymont	4	6	11: 6
3) Świt	6	6	17:15
4) Makabi	3	2	7: 8
5) A. Z. S.	5	2	8:14
6) Znicz	4	2	9:19
7) Gwiazda	3	2	4:12

2 ZWYCIĘSTWA GWIAZDY WE WŁOCŁAWKU.

Gwiazda grała we Włocławku, wygrywając z Makabi 2:0 (2:0), przy czym bramki zdobyli Lerner I i Lerner II, a drugiego dnia bijąc Cuavię 3:1 (2:0). Bramki zdobyli Lerner I, Lerner II, Smulsinger. Grą swą Gwiazda zostawiła jaknajlepsze wrażenie.

ROMAN GUL.

GENERAŁ BO

POWIEŚĆ.

z upoważnienia autora przełożyła z rosyjskiego
Halina Pilichowska.

— A teraz, widzi pan, Aleksandrze Wasyljewiczu, — uśmiechnął się Azef z zażenowaniem, nie patrząc na Gierasimowa, — pan mnie wysuwa, zgoda, ale przecież i pan przez to wysuwa się? A więc i ja pomagam panu zrobić karierę?

— Oczywiście.
— Za to trzeba płacić. Bierze pan w monopol moje informacje. Naraża mnie pan na niechybne niebezpieczeństwo.

— Niby dlaczego?
— Sam pan przecie mówił o zduszeniu rewolucji.

— Ach, ha-ha-ha! To pan o tem! — roześmiał się Gierasimow. — Mówi pan zapewne o udanych zamachach, co? Eee, panie dobrodziejaszku, patrzajcie tylko, ha-ha-ha, cieszę się, że powiedziałem panu wcześniej dużo komplementów. Cieszę się. Gotów pan jeszcze tak bez przesady, zrobić ze mnie rewolucjonistę, co? Ha-ha-ha-ha! A pro-

pos, mówiono mi, oczywista, ja w to nie wierzę, że pan, Eugenjuszu Filipowiczu, spotykał się w Warszawie z Piotrem Iwanowiczem mniej więcej tak przed — Gierasimow zmrużył spary oczu, badając Azefa, — przed śmiercią Wiaczesława Konstantynowicza.

— Za kogo mnie pan ma? — powiedział zasępiony Azef. — Raczkowskiego w Warszawie nie widziałem na oczach, zagranicą byłem, może to potwierdzi Ratajew. Głupie plotki i tyle.

— Naturalnie, naturalnie, Eugenjuszu Filipowiczu, zażartowałem przecież, czego to język ludzki nie wypaple. Chociaż oczywiście, śledztwo to taka delikatna materia, że jeśli prowadzi je człowiek bez moralnych podstaw, to tę cieniutką linię zawsze przekroczy, rozumie pan? Proszę pana, a propos, bojujcy coś jednak według moich informacji przygotowują, co? Kto „z nas”, że tak powiem, jest „u was” w kolejce?

— Nic konkretnego, — rzekł od niechcenia Azef — mówią o Dubasowie.

— O Dubasowie, — powoli, zastanawiając się, powiedział Gierasimow, — lękam się wciąż, czy nie zapomniał pan o umowie, Eugenjuszu Filipowiczu?

Azef spojrzał na Gierasimowa: — palcem wskazał szyję.

— Powtarzam, Aleksandrze Wasyljewiczu, że to kłamstwo! — mruzczał Azef. — Z takim straszaniem nie będę pracował, nie jestem dzieckiem. Jeśli chce pan kłótni, bardzo proszę — kłóćmy się.

— No-no, żartuję, niech się pan nie gorączkuje, nie gorączkuje.

— A jeśli zgadzam się na pańskie warunki, to nawet słowika nie będę się bajkami, — mruzczał Azef. — Lubi pan szczerość, więc powiadam, potrzeba mi pieniędzy.

— Ile, Eugenjuszu Filipowiczu?

— Mniej, niż dwa tysiące nie wystarczy mi.

— Dużo. Na robotę, czy osobiście?

— Na robotę.

— Maksimum tysiąc.

— Jadę jutro do Finlandji, mam uzgodnić laboratorium.

— Jakie laboratorium?

— Bombowe.

— Ile?

— Dwa.

— A pieniędzy?

— Powiadam: dwa tysiące.

— Nie, dobrodziejaszku, słonawo. Jedno niech już pan na rachunek partji urządzi, a na jedne, niech już tam, — roześmiał się Gierasimow, wstając i otwierając biurko.

— Mniej, niż półtora nie wystarczy, — rechotał Azef, — może być na poczet pensji, jak pan uważa.

— Ale też trudno dojść z panem do ładu! Ha, na początek niech już będzie, raczej, żeby pan nie molestował. A najważniejsze, proszę o niczem nie zapominać, — odwrócił się generał, trzymając banknoty z podobizną Piotra Wielkiego.

— We wtorek może pan?

Gierasimow złożył pokwitowanie. Zamknął w biurku. I, prowadząc Azefa przez pokoje, mówił:

— Zzajaliśmy się z panem! Z nikim, daleko, nie miałem tyle kłopotu, ale sądzę, że nienadaremnie. Tylko niech pan nie wbija sobie czasem w głowę, że jestem głupi, całą robotę, panie dobrodziejaszku, zmarnowałby pan.

Azef, wkładając palto, sapnął wskutek otyłości.

— Jeśli depesze — to do ochrony, raporty tutaj. Gdyby co, to wieczorkiem, proszę do mnie po przyjacielsku. Niema w domu, proszę zapytać w „Niedźwiedziu” u portjera, zapytać o gabinet Iwana Wasyljewicza.

I całkiem już na progu, cisząc się, dłoń Azefa, powiedział: — W ubiegłym, pamiętam, piątek, na północno - donieckich i malcewskich grał pan. „na gieldzie?”. Na własne oczy widziałem. Tam właśnie spodobał mi się pan. Od razu postanowiłem, że można robić robotę. No i skryty pan, oj - oj - oj, trzeba z panem jaknaostroźniej, bo, uchwaj boże, gotów pan jeszcze wysadzić człowieka w powietrze — i Gierasimow, obejmując Azefa, poklepał poniżej pleców, aby przekonać się, czy niema rewolweru.

— Z Finlandji proszę napisać.
— Dobrze, — bąknął, wychodząc Azef.

U generała Gierasimowa panował Azef nad sobą. Po wyjściu na ulicę poczuł rozluźnienie nerwów, osłabienie. Rozumiał, że rachuby zostały przekreślone.

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 5,40, bez odnoszenia zł. 4,70, na prowincji miesięcznie zł. 5,40, zagranicą zł. 8.—. Za zmianę adresu 50 gr. **CENY OGŁOSZEŃ:** Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, komunikaty i nadesłane gr. 80, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz gr. 20. Poszukiwanie i zaopiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych — 10-szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny: WACŁAW CZARNECKI.

Wydawca RADA NACZELNA P. P. S.

Odbito w druk. „Robotnika”, Warecka 7.